

ΤΙΜΗ
ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ
Ἐν Ἑλλάδι
Ἐτησίως Δρ. Ν. 5
Ἐξαμην. » » 3

ΤΙΜΗ
ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ
Ἐν τῇ Ἀλλοδαπῇ
Ἐτησίως Δρ. Ν. 7
Ἐξαμηνίου » » 4

ΕΝ ΠΑΤΡΑΙΣ
10 Φεβρουαρίου 1889

ΕΤΟΣ Β΄.
Ἄριθμός.....19

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ

ΑΠΕΡΓΟΡΝΤΕΟΝ : Τῇ διευθύνσει τῆς «ΧΑΛΟΣ» Πάτρας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ: ΤΟ ΑΙΓΑΙΟΝ ΑΝΑΣΤΑΤΟΥΜΕΝΟΝ.— ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΛΕΟΝΤΟΣ.— Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΜΑΓΩΝ ΒΑΣΙΛΕΩΝ.— Η ΜΙΚΡΟΤΕΡΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΕΝ ΤΩ ΚΟΣΜΩ.— ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΠΑΝΔΑΣΙΑ.— ΠΟΙΗΣΙΣ κλπ.

JULES VERNE

ΤΟ ΑΙΓΑΙΟΝ ΑΝΑΣΤΑΤΟΥΜΕΝΟΝ
(Μετάφρασις Ἐποποιος)

Β΄. Πρόσωπον πρὸς πρόσωπον.

Μετὰ δέκα λεπτά, ελαφρά τις λέμβος, καταλιπούσα τὴν σακοπέλαγον, ἀπεβίβασεν εἰς τὴν προκυμαίναν, ἀνευ οὐδενὸς συντρόφου, ἀνευ οὐδενὸς ὄπλου τὸν ἄνθρωπον τοῦτον, ἐκνότην τοῦ ὁποῦ οἱ Βοιτύλιοι μετὰ τὴς ζέσεως εἶχον ἐπιπέσει.— τὴν πλοίαρχον τῆς Καρυστίας.— οὕτως ἐκαλεῖτο τὸ μικρὸν πλοῖον τὸ ὄρμουσιν ἐν τῷ λιμένι.

Ὁ ἀνὴρ οὗτος, μεσαίου ἀναστήματος, ἐπεδείκνυε μέτωπον ὑψηλὸν καὶ ὑπερήφανον ὑπὸ τῶν πυκνόμαλλον ναυτικῶν του πύλων. Ἐν τοῖς ζωηροῖς αὐτοῦ ὀφθαλμοῖς ἔλαμπε βλέμμα ἐταστικόν, ἐνῶ ἄνωθεν τοῦ χείλους του μύστακες κλέφτικοι, ὀριζοντίως ἐκτεινόμενοι, ἔληγον εἰς παχεῖς θυσάνους, οὐχὶ εἰς ὄξύ. Τὸ στῆθος του ἦν εὐρύ, τὰ μέλη του εὐρωστικὰ καὶ ἡ μέλαινα αὐτοῦ κόμη ἔπιπτεν εἰς βοστρύχους ἐπὶ τῶν ὤμων του. Ἐὰν εἶχεν ἡλικίαν πλέον τῶν τριάκοντα ἐτῶν, τὸ πλέον τοῦτο δὲν θὰ ἦτο περισσώτερον μηνῶν τινῶν. Ἄλλ'

ἡ ἡλιοκακῆς του ὄψις, ἡ τραχύτης τῆς φυσιογνωμίας του, ἡ δίκην αὐλάκος διασχίζουσα τὸ μέτωπόν του ρυτίς, ἐν ἧ οὐδὲν ἔντιμον ἠδύνατο νὰ βλαστήσῃ, παρίστων αὐτὸν γηραιότερον τῆς ἡλικίας του.

Ὁ βραχὺς ἐπενδύτης δὲν ἔφερε, δὲν ὠμιάζε μῆτε πρὸς τὸν κοιτωνίτην, μῆτε πρὸς τὸν ὑπενδύτην, μῆτε πρὸς τὴν φυσικὰ ἀνέλλαντον παλληκαρίου. Τὸ καφάνι του καὶ ἡ ἐν ὑψηλοῖς ὑποδήμασιν ἐξαφρακίζομένη εὐρύπτυχος ὑποπράσιος περισκελὶς του, ἀνεμίμνησκον μᾶλλον τὴν ἐνδυμασίαν ναύτου τῶν βαρβαρικῶν ἀκτῶν. — Καὶ ἐν τούτοις ὁ Νικόλαος Στάρκος ἦτο γνήσιος Ἕλληνας, καὶ αὐτόχθων τοῦ λιμένος τούτου τοῦ Βοιτύλου ἐν ᾧ εἶχε διέλθει τὰ πρῶτα ἔτη τῆς νεότητός του. Παῖς καὶ νεανίας ἔζησε μετὰ τῶν βράχων τούτων ἐνθὰ τὰ πρῶτα ἔλαβε μαθήματα ἐν τῷ θαλασσίῳ βίῳ· εἰς τὰ παρχία ταῦτα ἐδοκίμασε τὴν ἐν τοῖς ρεύμασι καὶ τοῖς ἀνέμοις τύχην του. Δὲν ὑπῆρχεν ἀγγυροβόλιον οὐτινος νὰ μὴ ἐξήτασε τὸ κατ' ὄργυιαν εὐρος καὶ τὰς ἀντηρίδας. Δὲν ὑπῆρχε σκόπελος, δὲν ὑπῆρχε βράχος, δὲν ὑπῆρχεν ὑψικος, οὐ τὸ ὕψος τῷ ἦτο ἀγνωστον Δὲν ὑπῆρχεν ἐλιγμός τῆς διώρυχος, οὐ δὲν ἦτο ἱκανὸς νὰ διέλθῃ ἀνευ πυξίδος καὶ ἀνευ προφρέως τὰς πολλαριθμούς καμπάς. Εὐχερῆς ὄθεν νὰ νυῆσῃ τις πῶς, παρὰ τὰ ψευδῆ τῶν συμπα-

τριωτῶν του σήματα, ἠδυνήθη τόσῳ βελτίαι χεiri νὰ διευθύνη τὴν σκολιέβαν. Ἄλλως τε, ἐγνώριζε κατὰ πόσον ἦσαν ἀξιολογοί ἐμπιστοσύνης οἱ Βοιτύλιοι· ἤδη δὲ τοὺς ἐβλεπε καὶ ἐν τῷ ἔργῳ· καὶ ἴσως, ἐν συνόλῳ, δὲν ἀπεδοκίμαζε τὰ ἀρπακτικὰ τῶν ἔνστικτα, ἀφ' ἧς μάλιστα ἠδυνήθη νὰ ἐκτιμήσῃ αὐτοὺς εἰς ταῦτα ἰδίῳις ὀμματαί.

Ἄλλ' ἐν ἐγνώριζεν αὐτοὺς, ὁ Νικόλαος Στάρκος δὲν ἦτο ὀλιγώτερον γνωστὸς εἰς αὐτοὺς. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς του, ἐνὸς τῶν πολυκριθμῶν τῶν Τούρκων θυμάτων, ἡ μήτηρ του, καταδιωρωσκαμένη ὑπὸ τοῦ μίσους, δὲν ἀνέμεινε πλέον ἢ τὴν ὄρα καθ' ἣν θὰ ἐρίπτετο εἰς τὴν πρῶτην κατὰ τῆς ὀθωμανικῆς τυραννίας ἐξέγερσιν. Αὐτὸς δὲ, δεκαοκταετῆς ἔτι, εἶχε καταλείπει τὴν Μάνην ἵνα διατρέξῃ τὰς θαλάσσας, καὶ ἰδίᾳ τὸ Αἰγαῖον· τελειοποιούμενος οὕτω οὐ μόνον ἐν τῇ ναυτικῇ ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ πειρατικῇ. Ἐπὶ τίνων κατὰ τὴν περιόδον ταύτην πλοίων ὑπῆρξε, ποίοις ἀρχηγῶις ἀλητῶν ἢ πειρατῶν ὑπῆκουσεν, ὑπὸ τίνα τὰ πρῶτα του ἀνδραγαθήματα σημαίων ἐξετέλεσε, ποῖον ἢ χεiri του αἶμα ἔχυσε, τὸ τῶν ἐχθρῶν τῆς Ἑλλάδος ἢ τὸ τῶν ὑπερασπιστῶν αὐτῆς, — καὶ δὴ τὸ εἰς τὰς φλέδας του ῥέον, — μόνος αὐτὸς θὰ ἠδύνατο ν' ἀποκριθῇ εἰς τὰ ἐρωτήματα ταῦτα. Πλειστάκις ἐν τούτοις τὸν εἶχον ἐπικνίδει εἰς τοὺς διαφόρους τοῦ κόλπου τῆς Κορώνης λιμένας. Τῶν συμπατριωτῶν του δὲ τινες διηγοῦντο μάλιστα τὰ ἐξοχα αὐτοῦ κατορθώματα, ὧν ὑπῆρξαν μέτοχοι· ἐμπορικὰ πλοῖα προσβληθέντα καὶ λεηλατηθέντα, πλούσια φορτία ὀλοσχερῶς διαρπαγέντα! . . . Ἐν τοσοῦτῳ ὁμῶς ἐν τι μυστήριον περιεκύκλου τὸ ὄνομα τοῦ Νικόλαου Στάρκου. Ἄλλ' ἀφ' ἐτέρου, τοιοῦτον τὸ ὄνομα τοῦτο ἐνεποιεῖ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις τῆς Μάνης σεβασμὸν, ὥστε πάντες πρὸ αὐτοῦ ὑπεκλίνοντο. Ἐντεῦθεν ἐξηγεῖται ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ γενομένη ὑπὸ τῶν κατοίκων τοῦ Βοιτύλου ὑποδοχὴ· ἐντεῦθεν ἢ ἐπὶ μόνῃ τῇ παρουσίᾳ του κατὰ πλῆξιν αὐτῶν· ἐντεῦθεν ἢ πρὸ πάντων

ἐγκατάλειψις τῆς προθέσεως τοῦ λεηλατῆσαι τὴν σκολιέβαν ὅτε ἀνεγνώρισαν τὸν κυβερνήτην αὐτῆς.

Εὐθὺς ὡς ὁ πλοίαρχος τῆς Καρύστας προσήγγισε τὴν προκυμαίαν τοῦ λιμένος μικρὸν ὀπισθεν τοῦ κυματοθραύστου ἄνδρες καὶ γυναῖκες δραμόντες πρὸς ὑποδοχὴν του ἐστάθησαν μετὰ σεβασμοῦ ἐπὶ τῇ διαβάσει του. Ὅτε ἀπεβιβάσθη, οὐδεμία προσέφθη φωνή. Ἐφάνετο ὅτι ὁ Νικόλαος Στάρκος ἐκέκτητο ἀρετὸν γόητρον νὰ ἐπιβάλλῃ σιγὴν τοῖς περὶ αὐτὸν διὰ μόνῃς τῆς παρουσίας του. Περιέμενον μῆπως ὀμιλήσῃ, καὶ, ἂν δὲν ὀμιλεῖ, — ὅπερ δυνατὸν, — οὐδεὶς νὰ τῷ ἀπευθύνη τὸν λόγον θὰ ἐτόλμα.

Ὁ Νικόλαος Στάρκος διατάξας τοὺς ναύτας τῆς λέμβου του νὰ ἐπανακάμψωσιν εἰς τὸ πλοῖον, ἐχώρησε πρὸς τὴν γωνίαν, ἣν ἡ προκυμαία σχηματίζει εἰς τὸ βάθος τοῦ λιμένος· μόλις ὁμῶς ἔκαμιν εἰκοσιβήματα ἔστη καὶ, στραφείς πρὸς τὸν γηραιὸν ναύτην, ὅστις τὸν ἠκολούθει ὡσεὶ περιμένον διαταγὴν τινα πρὸς ἐκτέλεσιν :

— «Γόζε,» εἶπε, θὰ χρειασθῶ δέκα εὐκνώστους ἄνδρας πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ πληρώματός μου.»

— «Θὰ τοὺς ἔχῃς, Νικόλαε Στάρκε.» Ἀπεκρίθη ὁ Γόζος.

Ὁ πλοίαρχος τῆς Καρύστας χρειασθεὶς ἄλλοτε ἑκατὸν τοιοῦτους, κατάρθωσεν εὐχερῶς νὰ τοὺς ἐπιτύχῃ ἐκλέξας αὐτοὺς μετὰ τὸ ναυτικὸν ἐκείνου πλῆθος. Καὶ οἱ ἑκατὸν ἐκεῖνοι, χωρὶς νὰ ἐξετάσωσι ποῦ τοὺς ὠδήγουν, διὰ ποῖον βήναυσον ἔργον τοὺς προσδιώριζον, διὰ λογισμὸν τίνος μετέβαινον νὰ πλεύσωσιν ἢ συμπλακῶσιν, ἠκολούθησαν τῷ συμπατριώτῃ τῶν ἔτοιμοι νὰ συμμερισθῶσιν τὴν τύχην ἐκείνου, καθ' ὅτι ἐγνώριζον καλῶς ὅτι κατὰ τοιοῦνδε ἢ τοιοῦνδε τρόπον θὰ εὕρισκον τέλος μετ' αὐτοῦ τὴν τύχην των.

— «Οἱ δέκα αὐτοὶ ἄνδρες ἐντὸς μιᾶς ὥρας, νὰ εἶναι ἐπὶ τῆς Καρύστας.» Προσέθηκεν ὁ πλοίαρχος.

— «Θὰ εἶναι.» Ἀπήντησεν ὁ Γόζος.

Ὁ Νικόλαος Στάρκος, δείξας διὰ χειρονομίας ὅτι δὲν ἐπέθυμει νὰ συνοδευθῇ, ἀνῆλθε τὴν κρηπίδα, ἣτις σχηματίζει καμπὴν περὶ τὴν ἐσχάτην τοῦ κυματοθραύστου, καὶ ἐξηφκνίσθη ἐν τινι τῶν στενωπῶν τοῦ λιμένος.

Ὁ γέρον Γόζος, σεβόμενος τὴν θέλησιν του, ἐπικνῆθη πρὸς τοὺς συντρόφους του καὶ ἐπελήφθη τῆς ἐκλογῆς τῶν δέκα ἀνδρῶν τῶν μελλόντων νὰ συμπληρώσωσι τῆς σκολιέβας τὸ πλῆρωμα.

Ἐν τούτοις ὁ Νικόλαος Στάρκος ἀνῆρχετο μικρὸν κατὰ μικρὸν τὰς κλιτύς τῆς προκειμένης τοῦ Βοιτύλου ἀπορροῆς ἀκτῆς. Εἰς τὸ ὕψος ἐκεῖνο οὐδεὶς ἄλλος ἠκούετο θόρυβος· πλὴν τῆς ὑλακῆς τῶν ἀγρίων ἐκεῖνων κυνῶν τῶν τοῦ· ταξιδεύουσιν ἐπίσης φοβερῶν ὡς οἱ θῶες καὶ οἱ λύκοι, κυνῶν μὲ σιγῶνας τρομερὰς καὶ μὲ πλατεῖαν μολοσσῶν μαρρῆν, οὗς οὐδαμῶς ἢ ῥάβδος πτοεῖ. Ἄλλοι τινες περιεδινούντο εἰς τὸ ἀχανές πλαταγίζοντες τὰς εὐρείας των πτέρυγας καὶ ἐπιστρέφοντες εἰς τὰς ραγίδας τῆς παραλίας.

Μετ' οὐ πολὺ ὁ Νικόλαος Στάρκος, παρελθὼν τὰς τελευταίας τοῦ Βοιτύλου οἰκίας, ἠκολούθησε τὴν δύσβατον ἀτραπὸν τὴν περιστρέφουσαν τὴν ἀκρόπολιν τοῦ Κελάφα· παρελθὼν δ' εἶτα τὰ ἐρείπια ἀκροπόλεως ἀνεγερθείσης ποτὲ ἐν τῇ στενωπῷ ταύτῃ ὑπὸ τοῦ Βιλλαρδουίνου, καθ' ἣν ἐπαύθη οἱ Σταυροφόροι κατέλαβον διαφορά τῆς Πελοποννήσου μέρος, πρὸς περιτείχισιν τῶν γηραιῶν πύργων ὑφ' ὧν ἔτι καὶ νῦν κοσμεῖται ἡ ἀπότομος ἐκείνη ἀκτὴ, ἔστη ἐπὶ στιγμὴν καὶ ἐστράφη.

Εἰς τὸν ὀρίζοντα, ἐντεῦθεν τοῦ ἀκρωτηρίου Γάλλος, ἡ ἡμισέληνος μετὰ μικρὸν ἔμελλε νὰ σεσθῇ ἐν τοῖς ὕδασι τοῦ Ἰονίου. Γῆδε κκεῖσε, ἐν τοῖς στενοῖς τῶν ὑπὸ τῆς δροσερᾶς ἐσπερίας αὔρας περιδινόμενων νεφῶν ῥήγμασιν, ἐμκρυμμένον σπάνιοι τινες ἀστέρες. Κατὰ τὰς νημεῖας νεκρικὴ ἐβασίλευε περὶ τὴν ἀκρόπολιν σιγή. Δύο ἢ τρεῖς μικρὰ ἰστία, μόλις ὀρατὰ, ἠυλάκουν τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ κόλπου διευθυνόμενα πρὸς τὴν Κορώνην ἢ ἐ-

πανερχόμενα εἰς τὴν Καλαμάτα. Ἄνευ τοῦ ἐπὶ τῆς κορωνίδος τοῦ ἴστου των ταλαντευομένου φανοῦ, ἴσως ἀδύνατον ἦθελεν εἶσθαι ν' ἀναγνωρισθῶσιν. Ἄνωθεν ἕως 7—8 πύρα ἔλαμπον ἐπίσης ἐπὶ διαφόρων τῆς παραλίας σημείων διπλασιαζόμενα ὑπὸ τῆς ὑποτρόμου τῶν κυμάτων ἀντανάκλασεως. Ἦσαν ταῦτα πύρα ὀλιγουτικῶν πλοιαρίων ἢ πύρα κατοικιῶν ἀναφθέντα διὰ τὴν νύκτα, οὐδεὶς θὰ ἠδύνατο ν' ἀπαντήσῃ εἰς τὸ ἐρώτημα τοῦτο.

Ὁ Νικόλαος Στάρκος ἀντελήφθη αὐθαρῆ καὶ ἐν συνόλῳ διὰ τοῦ εἰθισμένου εἰς τὰ σκότη βλέμματός του ἀπασχῆ τὴν ἀχανῆ ἐκείνην ἔκτασιν. Ἐνυπάρχει εἰς τὸ ὄμμα τοῦ ναύτου ἰσχυρὴ διαπεραστικὴ ὀρασεως καθιστώσης αὐτὸν ἱκανὸν νὰ βλέπῃ ἐκεῖ ἔνθα πᾶς ἄλλος δὲν θὰ ἐβλεπε. Ἀλλὰ, κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην, ἐφάνετο ὅτι τὰ ἐξωτερικὰ ἀντικείμενα οὐδεμίαν τῶν κυβερνήτη τῆς Καρύστας ἐντύπωσιν ἐνεποιεῖ, εἰθισμένῳ ἀναμφιβόλως εἰς σκηναὶς πάντη ἄλλοιαις. Ὅχι, τὴν φορὰν ταύτην, παρατηρῶν τὰ περὶ αὐτὸν, διελογίζετο βεθέως. Τὸν γενέθλιον ἐκεῖνον ἀέρα, ὅστις εἶναι ὁ ἐντόπιος τῆς χώρας ἀνεμος τὸν ἀνέπνεε σχεδὸν ἀσυνειδήτως· καὶ διέμενε, ἀκίνητος, σύννους, μὲ τοὺς βραχίονας ἐσταυρωμένους, ἐνθ' ἢ ἐκτὸς τῆς καυσίας του ἀνερριμμένη κεφαλή του ἴστατο ἀκίνητος ὡς λιθίνη.

Τέταστον περίπου ὥρας διέρρευσεν οὕτω, καὶ ὁ Νικόλαος Στάρκος δὲν εἶχε παύσει παρατηρῶν τὴν δύσιν ἐκείνην τὴν ὀρίζουσαν τὸν ἀφαστῶτα τῆς θαλάσσης ὀρίζοντα. Κατόπιν, ἐποίησε βήματά τινα ἐνερχόμενος ἐκ τῶν πλαγίων τοῦ παραλίου βράχους· ἀλλ' οὐχὶ τυχαίως ἠκολούθει τὴν ὁδὸν ταύτην. Ἐνδόμυχος τις τὸν ὠδήγει σκέψις, ἀλλ' ἠδύνατό τις νὰ εἶπῃ ὅτι οἱ ὀφθαλμοὶ του ἀπέφευγον ἔτι νὰ ἰδῶσιν ἐκεῖνο, ὅπερ ἀναζητῶν, ἀνῆλθε τοῦ Βοιτύλιου βράχους.

Ἄλλως τε, οὐδὲν ἀναισώτερον τῆς ἀκτῆς ταύτης, ἀπὸ τοῦ ἀκρωτηρίου Μαρταπα μέχρι τῆς ἐσχάτης ἀδιεξόδου στενωποῦ τοῦ κόλπου. Δὲν ἐβλάστανον ἐκεῖ

μήτε πορτοκαλέα, λεμονέα, κυνόσβαστοι, ροδοδάφνη, ιάσμαι της Ἀργολίδος, συκαί, κόμαροι, συκαμινέα, μήτε τι τῶν φυτῶν ἐκείνων τῶν πλουσίας καὶ εὐθαλεῖς ἀποτελούντων εἰς τινὰ τῆς Ἑλλάδος μέρη πεδιάδας· μήτε πρίνος, μήτε πλάτανος, μήτε ροιά ἀποτόμως προβάλλουσα ἐκτὸς τοῦ ζοφεροῦ τῶν κυπαρίσσω καὶ τῶν κέδρων παραπετάσματος. Πανταχοῦ βράχοι, οὓς γειτονικῆ τῶν ἠφαιστειογενῶν τούτων χωρῶν καθίζησις εὐχερῶς θέλει δυνηθῆναι κατὰ κρημνίσιν εἰς τὰ ὕδατα τοῦ κόλπου. Πανταχοῦ, ἐπὶ τῆς ἀνεπαρκοῦς πρὸς διατροφὴν τοῦ πληθυσμοῦ τῆς κωνιατικῆς ταύτης χώρας ἀγρία βρασιλεύει τραχύτης. Μόλις ἰσχναὶ τινες βλαστοάνουσι καὶ παρεστραμμέναι πεύκται, τὴν ρητινὴν ἐφορμμένην ἔχουσιν, αἷς ἐλλείπει ἡ ἰκμάς, ὅπερ συντελεῖ πρὸς τὸ νὰ διαφαινῶνται τὰ βλάθια τῶν κορμῶν τῶν τραύματα· τῆδε ἀκείσε δὲ κατεσκληκυῖαί τινες ἀκτοί, ἀληθεῖς ἀκανθοσκόλυμοι, ὡς τὰ φύλλα ὁμοιάζουσι πρὸς μικροῦς ἡμικεδραμένους ἔχινους. Οὐδὲν τέλος ὑπάρχει, μήτε, ἐν τοῖς κκαχεκτικοῖς δενδρουλλίοις, μήτε ἐν τῷ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐκ χαλικώδους ἄμμου ἢ ἐκ λιπαρῆς φυτικῆς γῆς (humus) συνισταμένῳ ἐδάφει, ἐξ οὗ νὰ τρώγῳσιν αἱ αἰγες, αἷτινες ἄλλως τε ἐκ τῆς λιπότητος τῆς τροφῆς τῶν καθίστανται ὀλίγον ἀτίθασσοι.

Εἴκοσιν ἐν τούτοις ὁ Νικόλαος Στάρκος προχωρήσας βήματα ἔστη καὶ αὐθις. Εἶτα ἐστράφη πρὸς τὰ βορειοανατολικά, πρὸς ὃ μέρος αἱ ἀπομεμακρυσμέναι τοῦ Ταυγέτου κορυφαὶ διέγραφον τὴν ἀλληλογραφίαν του ἐπὶ τοῦ ἡττον ζοφεροῦ τοῦ στερεώματος βάθους· εἰς ἣ δύο κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην ἀνατέλλοντες ἀστέραι ἔλαμπον ἔτι ἐν αὐτῷ, ἴσα τῇ ἐπιφανεῖα τοῦ ὀρίζοντος, ὡς ὀγκώδεις πυγολαμπίδες.

Ὁ Νικόλαος Στάρκος εἶχε μείνει ἀκίνητος. Παρετήρει ταπεινὸν τινὰ ξύλινον οἰκίσκον κατέχοντα ἐξοιδησίν τινὰ τῆς ἀπορρώγος ἀκτῆς εἰς πενήκοντα βημάτων ἀπόστασιν· ἀπλῆν καὶ μονήρη κατοικίαν ὑπερῶν τοῦ χωρίου κειμένην, εἰς ἣν δὲν

ἔφθανε τις ἢ διὰ στενωπῶν, ὠκοδομημένην ἐν μέσῳ περιβόλου ἐξ ἡμιαπογεγυμμένων τινῶν δένδρων περικυκλωμένων ὑπὸ αἰμασιῶν ἀκανθῶν. Τὸ ἐν λόγῳ οἰκημα ὑπετίθετο πρὸ πολλοῦ ἐγκαταλειμμένον. Ἡ αἰμασιὰ ἐν ἀθλίᾳ εὐρισκομένη καταστάσει, καὶ ἐδῶ μὲν πυκνὴ ἐκεῖ δὲ διάτρητος, δὲν ἦτο πλέον ἐπαρκὴς πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς φραγμῆς. Οἱ πλάνητες κύνες, οἱ ἐνίοτε ἐπισκεπτόμενοί τὸν τόπον θῶες, πολλάκις ἤδη εἶχον καταστρέφει τὴν μικρὰν ταύτην τοῦ Μανιατικοῦ ἐδάφους γωνίαν. Ἡμίξηρα χόρτα καὶ θάμνοι ἦσαν τὰ μόνα τῆς φύσεως δῶρα εἰς τὸν ἔρημον τοῦτον τόπον, ἀπ' οὗ ἢ ἀνθρώπινος χεῖρ ἔπαυσε νὰ ἐργάζεται ἐν αὐτῇ.

Καὶ διατὶ ἢ ἐγκαταλείψει αὕτη; Διότι ὁ κτήτωρ τοῦ τεμαχίου τούτου τῆς γῆς εἶχε πρὸ πολλοῦ ἀποθάνει· διότι ἡ χήρα του, ἡ Ἀνδρονίκη Στάρκου, εἶχε καταλείπει τὴν χώραν ὅπως πορευθῆναι νὰ λαβῆ θέσιν μεταξὺ τῶν ἀνδρείων ἐκείνων γυναικῶν, αἷτινες ἀνεδείχθησαν ἐν τῷ ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγωνίᾳ· διότι ὁ υἱὸς ἀπ' ἧς ἀνεχώρησεν, οὐδέποτε εἶχεν ἐπαναθέσει τὸν πόδα εἰς τὴν πατρικὴν οἰκίαν.

Ἐκεῖ ἐν τούτοις εἶχε γεννηθῆ ὁ Νικόλαος Στάρκος. Ἐκεῖ διήλθε τὰ πρῶτα τῆς νεότητός του ἔτη. Ὁ πατήρ του μετὰ μακρὸν καὶ ἔντιμον ναυτικὸν βίον εἶχεν ἀποχωρήσει εἰς τὸ ἄσυλον τοῦτο, ἀλλ' ἔζη ἀποκεχωρισμένος τῆς κοινωνίας ταύτης τοῦ Βοιτύλου, ἧς αἱ ἀκολασίαι τῷ ἐπροξένουν φρίκην. Ἄλλως τε, μᾶλλον πεπαιδευμένος καὶ κατὰ τι πλέον τῶν ἀνθρώπων τοῦ λιμένος πνεῦμα ἔχων, ἠδυνήθη νὰ βιώσῃ μονήρη μεταξὺ τῆς συνείνου καὶ τοῦ υἱοῦ του. Ἐζῆ οὕτως ἐν τῷ βᾶθει τοῦ καταφυγίου τούτου, ἀγῶν καὶ ἡρεμίας, ὅτε ἡμέραν τινὰ ἐν παραφορᾷ ὀργῆς δοκιμάσας ν' ἀντιστῆ κατὰ τῆς τυραννίας, ἐπλήρωσε διὰ τῆς ζωῆς του τὴν ἀντίστασιν τοῦ ταύτην. Ἀδύνατον νὰ διαφύγῃ τις τοὺς πράκτορας τῆς Τουρκίας οὐδ' εἰς τὰ πέρατα τῆς χερσονήσου!

Τοῦ πατρὸς ἦδη μὴ ὑπάρχοντος πλέον ὅπως χειραγωγῆ τὸν υἱὸν του, ἢ μήτηρ

ὑπῆρξεν ἀνίκανος νὰ τὸν περιορίσῃ. Ὁ Νικόλαος Στάρκος παρήτησε τὴν οἰκίαν ἵνα διατρέξῃ τὰς θάλασσας θέτων εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς πειρατείας καὶ τῶν πειρατῶν τὰ θαυμαστά του ναυτικὰ προτερήματα ὧν ἐκ γενετῆς ἦτο κάτοχος. Πρὸ δέκα λοιπὸν ἐτῶν ἢ οἰκία εἶχεν ἐγκαταλειφθῆ ὑπὸ τοῦ υἱοῦ καὶ πρὸ ἐξ ὑπὸ τῆς μητρὸς. Ἐλέγετο δ' ἐν τούτοις ἀνὰ τὴν χώραν ὅτι ἐνίοτε ἢ Ἀνδρονίκη ἐπανήρχετο· ἐπιστεύετο τοῦλάχιστον τοῦτο, ἀλλ' ὡς σπανίως γινόμενον καὶ ἐπὶ βραχὺ διαρκοῦν, χωρὶς αὕτη νὰ συγκοινωνῆ μεθ' οὐδενὸς τῶν κατοίκων τοῦ Βοιτύλου.

Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸν Νικόλαον Στάρκον, οὐδέποτε ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης, καὶ τοῖς ἀπαξ ἢ δις εἶχεν ἐπανελθεῖ εἰς Μάνην, ἀναγκασθεὶς ἐκ τινος τυχαίας τῶν ἐκδρομῶν του ἐκβάσεως, οὐδέποτε ἐφάνερωσε τὴν ἐπιθυμίαν νὰ ἐπανίδῃ τὴν σεμνὴν ταύτην οἰκίαν τῆς ἀπορρώγος ἀκτῆς. Οὐδέποτε ἐξῆλθε τῶν χειλέων του κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἐγκαταλείψεως τῆς ἐρώτησις τοῦ περὶ πῶς εὐρίσκετο. Οὐδέποτε ὑπαινιγμὸς ὡς πρὸς τὴν μητέρα του ἵνα μάθῃ ἐάν ποτε ἐκείνη ἐπανήρχετο εἰς τὸ μνηρὸς ἐνδιαίτημα. Ἄλλ' ἐν μέσῳ τῶν φοβερῶν συμβάντων ἄπερ ἐκύλιον τότε εἰς τὸ αἶμα τὴν Ἑλλάδα, ἴσως τὸ ὄνομα τῆς Ἀνδρονίκης εἶχε φθάσει μέχρις αὐτοῦ, ὅπερ ὄνομα ὤφειλε βεβαίως, ἐκ τύψεως συνειδότης, νὰ διεγείρῃ ἐνδόμυχόν τινὰ συγκίνησιν ἐν τῇ συνειδήσει του, ἐάν ἢ συνειδήσις του δὲν εἶχε καταστῆ ἀναισθητός. Καὶ ἐν τούτοις, αἷτια τῆς κατ' αὐτὴν ταύτην τὴν ἡμέραν προσορμίσεως του εἰς τὸν λιμένα τοῦ Βοιτύλου δὲν ἦτο μόνον ἢ ἐνίσχυσις τοῦ πληρώματος τῆς σκολοβίας διὰ δέκα ἀνδρῶν. Ἐπιθυμία, — μείζον ἐπιθυμία, — ἀναπόδραστός τις ἐμφυτος ὄρμη, ἦν ἴσως δὲν ἠδύνατο νὰ ἐξηγήσῃ σαφῶς, τὸν εἶχεν ὠθήσει πρὸς τοῦτο ἠσθάνετο τὴν ἀνάγκην νὰ ἐπανίδῃ, δι' ἐσχάτην ὄντως φράν, τὴν πατρικὴν στέγην, νὰ θίξῃ ἀπαξ ἔτι διὰ τοῦ ποδὸς τὸ ἔδαφος ἐφ' οὗ ἐδιδάχθη τὰ πρῶτά του βήματα, ν' ἀναπνεύσῃ τὸν μεταξὺ τῶν τοί-

χῶν ἐκείνων ἐγκεκλεισμένον ἀέρα ὁπόθεν ἤντλησε τὴν πρώτην του πνοήν, ἔνθα ἐτραύλισε τὰς πρώτας νηπιακὰς του λέξεις. Ναι! . . . ἰδοὺ διατὶ ἀνήρχετο τὰς σκολιὰς τῆς ἀπορρώγος ταύτης ἀκτῆς ἀτραπούς· ἰδοὺ διατὶ εὐρίσκετο τὴν ὥραν ταύτην πρὸ τοῦ δρυφάκτου τῆς μικρῆς αἰμασιᾶς.

Ἐκεῖ ἐποίησε κίνημα δισταγμοῦ. Ὅσον ἀνάλητος καὶ ἂν ἦναι καρδία τις ἀδύνατον νὰ μὴ φράσῃ ἐπὶ τισὶ τοῦ παρελθόντος ἀναμνήσεσι. Οὐδαμοῦ γεννᾶται τις ἵνα μὴδὲν αἰσθάνηται πρὸ τῆς θέσεως ἔνθα τὸν ἐλίκνισε μητρικὴ χεῖρ· αἱ ἀνθρώπινοι ἴνες δὲν δύνανται ν' ἀλλοιωθῶσιν εἰς τοιοῦτο σημεῖον ὥστε μηδεμίαν τούτων νὰ μὴ δονῆται ὅτε τις τῶν ἀναμνήσεων τούτων τὴν ἐγγίσῃ. Τοιοῦτόν τι συνέβη καὶ τῷ Νικόλαῳ Στάρκῳ στάντι ἐπὶ τοῦ κατοφλίου τῆς ἐγκαταλειμμένης οἰκίας, τῆς ἐπίσης ζοφερᾶς, ἐπίσης σιωπηλῆς, ἐπίσης πενθίμου εἰς τὸ ἐσωτερικὸν ὡς καὶ εἰς τὸ ἐξωτερικόν.

— «Ἄς εἰσέλθω! . . . Ναι, . . . ἄς εἰσέλθω!»

Αὗται ὑπῆρξαν αἱ πρῶται λέξεις ἃς προέφερον ὁ Νικόλαος Στάρκος. Καὶ ταύτας μόλις ὑπετραύλισεν, ὡσεὶ κατεῖχετο ὑπὸ τοῦ φόβου μὴ ἀκουσθῆ καὶ προκαλέσῃ ὀπτασίαν τινὰ ἐν τῇ στενωπῷ. Τὶ εὐκολώτερον τοῦ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν αἰμασιᾶν ταύτην! Τὸ δρυφάκτον ἦν συντετριμμένον, αἱ παραστάδες ἔκειντο ἐπὶ τοῦ ἐδάφους· δὲν εἶχεν κἄν οὐδὲ μίαν θύραν ν' ἀνοίξῃ, μίαν κινκλίδα ν' ἀπωθήσῃ.

Εἰσῆλθεν· ἔστη πρὸ τῆς οἰκίας, ἧς τὰ προστεγάζματα μόλις ἐκ τῶν ἄκρων συνεκράτουν ἤδη τὰ ἐσκωριασμένα καὶ τετριμμένα σιδηρώματα. Κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην αἰγῶλιός τις ἀφῆκε κραυγὴν ἀποπτὰς συστάδος τινος σφίνων ἀποφραττοῦσης τὸ κατώφλιον τῆς θύρας. Ἐκεῖ ὁ Νικόλαος Στάρκος ἐφάνη πλείοτερον δισταζών. Ἀμετάκλητον ἐν τούτοις εἶχε λάβει ἀπόφασιν νὰ ἐπανίδῃ τὸ οἰκημα μέχρι τοῦ ἐσχάτου αὐτοῦ διαμερίσματος. Ὅθεν ὤργισθη κρυφίως διὰ τὴν ἣν ἐν ἐκυτῷ ἡσθάν-

νετο συνειδήσεως τύψιν· καὶ, ἂν ἠσθάνετο ἐαυτὸν συγκεκινημένον, τὸν ἠσθάνετο ὅμως καὶ πικρῶσιμνον. Ἐφάνετο ὅτι ἐκ τῆς πατρικῆς ἐκείνης στέγης ἐπεθύμει ν' ἀποσπασθῆ ὡς τις διαμαρτυρία κατ' αὐτοῦ, ὡς τις τελευταία κατάρρα!

Ἄλλὰ πρὸς τούτους πρὶν εἰσελθῆ ἠθέλησε νὰ περιέλθῃ τὴν οἰκίαν. Ἡ νύξ ἦν ζοφερὰ· οὐδεὶς τὸν ἔβλεπε, καὶ. . . «δὲν ἔβλεπεν αὐτὸς ἐαυτὸν!» ἐν καιρῷ ἡμέρας ἴσως δὲν θὰ ἤρχετο, . . . ἀλλ' ἐν βραδείᾳ νυκτὶ ἠσθάνετο μείζονα αὐθάδειαν πρὸς τὸ νὰ καταφρονήσῃ τὰς ἀναμνήσεις του!

Ἰδοὺ λοιπὸν αὐτὸς, βαδίζων διὰ βήματος λαθραίου, ὅμοιος πρὸς κακοῦργον πειρώμενον ν' ἀνακαλύψῃ τὰ προσιτὰ μέρη οἰκίας ἢν εἰς ἐρείπειαν νὰ μεταβάλλῃ προτιθέσκει, παρερχόμενος τοὺς κατὰ τὰς γωνίας διεσπασμένους τοίχους, κάμπτων τὰς ἀκμὰς, ὧν ἡ ὁσημέραι καταβιβρωσκόμενη θάσις ἐξηφανίζετο ἐν τοῖς βρύοις, ψηλαφῶν διὰ τῆς χειρὸς τοὺς κλονιζομένους ἐκείνους λίθους ὡς ἵνα ἴδῃ ἂν ὑπελείπετο ἔτι μόνον τι ζωῆς ἐν τῷ λιθίνῳ ἐκείνῳ πτόματι, ἀκροώμενος τέλος ἂν ἡ καρδία του ἔπαλλεν ἀκόμη!

Περαιτέρω ἡ αἰμκσιὰ ἦτο σκοτεινότερα. Αἱ ἀμβλείαι ἀκτίνες τῆς ἡμισελήνου, ἧτις ἤρχετο τότε ἐξφανιζομένη, δὲν ἠδυνήθησαν νὰ εἰσδύσωσι μέχρις ἐκεῖ.

Ὁ Νικόλαος Στάρκος εἶχεν ἤδη βραδέως ποιήσει τὸν κύκλον. Τὸ ζοφερόν οἰκοδόμημα ἐτήρει εἶδος παραδόξου σιγῆς· εἶχον ὀνομάσει αὐτὴν σ τ ο ι γ ε ρ ω μ ε ν η ν — ἐπανήλθε πρὸς τὴν δυτικὴν πρόσωψιν· εἶτα, ἐπλησίασε τὴν θύραν ὅπως τὴν ἀπωθήσῃ, ἐὰν ὑπ' ἐνός μόνον ἐκρατεῖτο μοχλοῦ, ὅπως τὴν βιάσῃ ἐὰν ὁ μάνδαλος ἦν ἔτι ἐν τῇ συρτοδόχῃ τοῦ κλειθροῦ. Τότε ὅμως τὸ αἶμα ἀνήλθεν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς του· κατέστη ὡς λέγουσιν «ερυθροῦς», ἀλλ' ἐρυθροῦς ὡς πῦρ. Ἡ οἰκία αὕτη ἦν ἐπεθύμει νὰ ἐπισκεφθῆ ἀπαξ ἔτι, τῷ ἔφρασε τὴν εἴσοδον. Τῷ ἐφάνετο ὅτι ὁ πατήρ του, ἡ μήτηρ του ἔμελλον ν' ἀναφανῶσιν ἐπὶ τοῦ κατωφλίου μὲ τὰς χει-

ρας τεταμέναι, καταρῶμενοι αὐτὸν, τὸν κακὸν υἱὸν, τὸν κακὸν πολίτην, τὸν προδότην τῆς οἰκογενείας, τὴν προδότην τῆς πατρίδος!

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἡ θύρα ἠνεώγη αἰφνιδίως καὶ γυνὴ τις παρουσιάσθη ἐπὶ τοῦ οὐδοῦ. Ἦν ἐνδεδυμένη κατὰ τὸν ἐγγῶριον τῶν Μανικτῶν ἀμφιεσμένη, — ὑποχιτώνιον ἐκ μέλανος βαμβάκερου μὲ μικρὰν ἐρυθρὰν παρυφάν, ἐσωκάρδιον σκοτεινοῦ χρώματος περισφιγγὼν τὸ σῶμα πλατῶν ὑπόφαιον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς κεκρόφαλον περιδεδεμένον διὰ μεταξίνου μανδυλίου χρώματος τῆς ἐλληνικῆς σημαίας. Ἡ γυνὴ αὕτη εἶχε φυσιογνωμίαν ἀρρενωπὴν, μεγάλους μέλανας ὀφθαλμούς ζωηρότητος ὀλίγον ἀγρίας, καὶ χροιάν ἠλιοκαῆ ὡς ἡ τῶν ἀλιέων τῆς παραλίας. Τὸ ἀνάστημά της ἦν ὑψηλόν, εὐθυτενές, καίπερ τὴν ἡλικίαν πλέον ἢ ἐξηκοντούτις.

Αὕτη ἦτο ἡ Ἀνδρονίκη Στάρκου· ἡ μήτηρ καὶ ὁ υἱὸς πρὸ τοσούτου κεχωρισμένοι χρόνου σώματί τε καὶ ψυχῇ ἦσαν τότε ἀπέναντι ἀλλήλων. Ὁ Νικόλαος Στάρκος δὲν ἠλπίζε νὰ ἴδῃ ἐαυτὸν πρὸ τῆς μητρὸς του. . . Ἐμεινεν ἐννεὸς ἐπὶ τῇ ἐμφανίσει ταύτῃ. Ἡ Ἀνδρονίκη, τὸν βραχίονα πρὸς τὸν υἱὸν της τεταμένον ἔχουσα, ὡσεὶ ἀπηγόρευσε αὐτῷ τὴν εἰς τὴν οἰκίαν της εἴσοδον, τὰς ἀκολουθούσας μόνον λέξεις πρόεφερε διὰ φωνῆς καθιστώσης αὐτὰς τρομερὰς, καὶ τοσοῦτω μᾶλλον κατ' ὅσον προήρχοντο ἐξ αὐτῆς.

— «Ποτὲ ὁ Νικόλαος Στάρκος δὲν θὰ ἐπαναθέσῃ τὸν πόδα εἰς τὴν πατρικὴν οἰκίαν! . . . Ποτέ!»

Καὶ ὁ υἱὸς καμψθεὶς ὑπὸ τὴν διαταγὴν ταύτην, ὑπεχώρησεν ὀλίγον κατ' ὀλίγον. Ἐκείνη ἦτις τὸν εἶχε φέρει εἰς τὰ σπλάγχνα της τὸν ἐδίωκε τῶρα ὡς δῖωκουσι προδότην. Ἡθέλησε τότε νὰ κάμῃ ἐν βῆμα πρὸς τὰ ἐμπρός. . . Κίνημα χειρὸς ἐνεργητικώτερον ἔτι, κίνημα κατάρρας τὸν ἐσταμάτησεν. Ὁ Νικόλαος Στάρκος ἐρρίφθη πρὸς τὰ ὀπίσω, διεσκέλισε τὴν αἰμκσιάν· εἰσῆλθεν αὐθις εἰς τὴν ἀτραπὸν τῆς ἀπορρώγος ἀκτῆς καὶ κατήλθε μεγάλ-

λοῖς βήμασι χωρὶς νὰ στραφῆ, ὡσεὶ ἀόρατος χεὶρ τὸν εἶχε ὠθήσει ἐκ τῶν ὤμων.

Ἡ Ἀνδρονίκη, ἀκίνητος ἐπὶ τοῦ κατωφλίου τῆς οἰκίας της, τὸν εἶδεν ἐξφανιζόμενον ἐν τῷ μέσῳ τῆς σκοτίας.

Μετὰ δέκα λεπτά, ὁ Νικόλαος Στάρκος, οὐδὲν πλέον διατηρῶν ἔχνος τῆς συγκινήσεώς του, κατέστη καὶ πάλιν κύριος ἐαυτοῦ, ἔφρασε εἰς τὸν λιμένα ἔνθα ἐκάλεσε τὴν λέμβον του καὶ ἐπεβίβασθη. Οἱ ὑπὸ τοῦ Γόζου συλλεγέντες δέκα ἄνδρες εὐρίσκοντο ἤδη ἐπὶ τῆς σκαλοβάτας.

Χωρὶς λέξιν νὰ προσφῆ ὁ Νικόλαος Στάρκος ἀνήλθεν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος τῆς Κ α ρ ὄ σ τ α ς καὶ δι' ἐνός σημείου ἔδωκε τὴν διαταγὴν τοῦ ἀπόπλου. Τὸ ἔργον ἐξετελέσθη ταχέως, καθόσον δὲν εἶχον ν' ἀνεξιλιζοῦσι τὰ προητοιμασμένα πρὸς ἀπόπλου ἱστία. Ἡ ἀπόγειος αὐρ, ἧτις ἤρχετο ὑψομένη ἤδη, καθίστα εὐχερῆ τὴν ἐκ τοῦ λιμένος ἐξοδον. Μετὰ πέντε λεπτά ἡ Κ α ρ ὄ σ τ α διήρχετο μετὰ σταθερότητος τὰς παρόδους σιωπηλῶς, χωρὶς οὐδεμίαν κἀνφωνὴν νὰ ριφθῆ ὑπὸ τοῦ πληρώματος ἢ τῶν Βοιτυλιῶν.

Ἄλλ' ἡ σκαλοβάτα δὲν εἶχε διανύσει μίλιον, ὅτε φλόξ ἐφώτισε τὴν κορυφὴν τῆς κρημνώδους ἀκτῆς. Ἡ φλόξ αὕτη προήρχετο ἐκ τῆς ἀπὸ θεμελίων καιουμένης οἰκίας τῆς Ἀνδρονίκης Στάρκου. Ἡ χεὶρ τῆς μητρὸς εἶχεν ἀνάψει τὴν πυρκαϊάν ταύτην. Δὲν ἠθέλε νὰ μείνῃ ἔχνος τῆς οἰκίας ἐν ἣ ὁ υἱὸς της εἶχε γεννηθῆ.

Ἐπὶ τρία ἔτι μίλια ὁ κυβερνήτης δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀποσπάσῃ τὸ βλέμμα ἐκ τῆς ἐπὶ τῆς μανικτικῆς γῆς καιουμένης ἐκείνης πυρᾶς, καὶ τὴν ἠκολούθησεν ἐν τῷ ζόφῳ μέχρι τῆς ἐσχάτης ἀναλαμπῆς της. — Ἡ Ἀνδρονίκη τὸ εἶχεν εἰπεῖ:

— «Ποτὲ ὁ Νικόλαος Στάρκος δὲν θὰ ἐπαναθέσῃ τὸν πόδα εἰς τὴν πατρικὴν οἰκίαν! . . . Ποτέ!»

Γ'. Ἑλλήνων κατὰ Γούρκων.

Ἐν τοῖς προϊστορικοῖς χρόνοις, ὅτε ὁ στερεὸς τῆς σφαιρας φλοιὸς ἀφωμοιοῦτο

μικρὸν κατὰ μικρὸν ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν δυνάμεων ὑπερόχων, ποσειδωνεῖαν ἢ πλουτωνεῖαν, ἢ Ἑλλὰς ὤφειλε τὴν γέννησίν της εἰς κατακλυσμὸν ἀπωθήσαντα τὸ γῆινον τοῦτο τεμάχιον ἔνωθεν τῆς ἐπιπέδου τῶν ὑδάτων ἐπιφανείας, ἐν ᾧ ὀλόκληρος ἡπειρωτικὴ μερὶς, ἧς αἱ κορυφαὶ μολίς—ἐν σχήματι νήσων—ὑφίστανται ἔτι, κατεποντίζετο ἐν τῷ Αἰγαίῳ. Ἡ Ἑλλὰς τῷ ὄντι ἐκτείνεται ἐπὶ τῆς ἡφαιστείου γραμμῆς τῆς διηκούσης ἀπὸ Κύπρου μέχρι Τροαδῆς. (8)

Φαίνεται ὅτι οἱ Ἕλληνες μετέχουσι τῆς ἀστασίας τοῦ ἐδάφους τῆς χώρας τῶν ἐν τῷ ἐναστικῷ τῆς φυσικῆς τε καὶ ἠθικῆς ἐκείνης ἐνεργητικότητος, ἧτις δύναται νὰ τοὺς ὀδηγήτῃ εἰς πράξεις ὑψίστου ἢ ρωϊσμοῦ. Οὐδὲν ἦττον ἀληθὲς ἔστιν ὅτι, χάρις εἰς τὰ φυσικὰ αὐτῶν προτερήματα, θάρρος ἀδάμαστον, αἰσθημα πατριωτισμοῦ, ἀγάπην πρὸς τὴν ἐλευθερίαν, κατέστησαν ἱκανοὶ ν' ἀποτελέσωσι κράτος ἀνεξάρτητον συγκείμενον ἐξ ἐπαρχιῶν πρὸ τῶσων αἰῶνων ὑπὸ τὴν ὀθωμανικὴν δεσποτεῖαν διατελουσῶν. Ἡ χώρα αὕτη πελασγικὴ κατὰ τοὺς παναρχαίους χρόνους, κατοικουμένη δὴλον ὅτι ὑπὸ ἀσιατικῶν φύλων, ἐλληνικὴ ἀπὸ τοῦ **ΙΣΤ'** μέχρι τοῦ **ΙΑ'** αἰῶνος πρὸ τῆς χριστιανικῆς ἐποχῆς, ἀμα τῇ ἐμφανίσει τῶν Ἑλλήνων, ὧν μία φυλὴ, οἱ Γραϊκοὶ, ἐπέπρωτο νὰ τῇ δώσῃ τὸ ὄνομά της,—κατὰ τοὺς μυθικοὺς σχεδὸν ἐκείνους χρόνους τῶν Ἀργοναυτῶν, τῶν Ἡρακλειδῶν καὶ τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου—ἀληθὲς ἐλληνικὴ τέλος, ἀ τὸ τοῦ Λυκούργου μετὰ τοῦ Μιλτιάδου, Θεμιστοκλέους, Ἀριστείδου, Λεωνίδου, Αἰσχύλου, Σοφοκλέους, Ἀριστοφάνους, Ἡροδότου, Θουκυδίδου, Πυθαγόρου, Σωκράτους, Πλάτωνος, Ἀριστοτέλους, Ἰπποκράτους, Φειδίου, Περικλέ-

(8) Σ.—Καθ' ἣν ἐποχὴν λαμβάνει χώραν ἡ ἀνα χεῖρας ἱστορία ἡ νῆσος Σαμοθράκη εἶχε γείνει θύμα ὑποχθονίων ἐκρήσεων. Ἡ Βαστίτσα καὶ αἱ Θῆβαι ἐν ἔτει 1661, ἢ Ἁγία Μαύρα, κατηρημώθησαν ὑπὸ τῶν γῆινων δονήσεων.

ους, Ἀλκιβιάδου, Πελοπίδου, Ἐπικρινοῦ, Δημοσθένους· εἶτα μακεδονικὴ μετὰ τοῦ Φιλίππου καὶ Ἀλεξάνδρου, κατέστη τέλος Ῥωμαϊκὴ ἐπαρχία ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἀχαΐα, 146 π. χ. ἔτη καὶ ἐπὶ περιόδου τεσσάρων αἰώνων.

Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης διαδοχικῶς ἀρπαγείσα ὑπὸ τῶν Βισσιγόθων καὶ τῶν Βανδάλων, τῶν Ὀστρογόθων καὶ τῶν Βουλγάρων, τῶν Σλαύων καὶ τῶν Ἀράβων, τῶν Νορμανδῶν καὶ τῶν Σικελῶν κατακτηθεῖσα ὑπὸ τῶν σταυροφόρων περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ ΙΓ' αἰῶνος, δικαιοθεῖσα εἰς μέγαν ἀριθμὸν τιμαρίων κατὰ τὸν ΙΕ'. ἡ χώρα αὕτη, τσαῦτε παθοῦσα κατὰ τε τὴν ἀρχαίαν καὶ τὴν νεωτέραν ἐποχὴν, κτηθῆθεν εἰς τὴν ἐσχάτην ἀθλιότητα μετὰ τῶν χειρῶν τῶν Τούρκων καὶ ὑπὸ τὴν μουσουλμανικὴν δεσποτείαν. Ἐπὶ δικασίᾳ σχεδὸν ἔτη, δύναται τις εἰπεῖν, ἡ πολιτικὴ τῆς Ἑλλάδος ζωὴ ἦν ἀπολύτως ἐσθραμένη· ὁ δεσποτισμὸς τῶν ὀθωμανῶν ὑπαλλήλων τῶν ἀντιπροσωπευόντων ἐν αὐτῇ τὴν ἐξουσίαν ὑπερέβηκε πᾶν ὄριον. Οἱ Ἕλληνες δὲν ἦσαν μῆτε προσητημένοι, μῆτε ὑποδεδουλωμένοι, μῆτε κἄν ἠττημένοι· ἦσαν δούλοι κύπτοντες ὑπὸ τὴν ῥάβδον τοῦ Πασσᾶ, μετὰ τοῦ Ἰ. μ. ἀ. ἡ ἐσθρα εἰς τὰ δεξιά του τοῦ ν. τ. ζ. ε. λ. α. τ. ο. (9) ἡ δημίου εἰς τ' ἀριστερά του.

Ἐν τούτοις πᾶσα ὑπαρξίς δὲν εἶχεν ἔτι ἐγκαταλείψει τὴν φθίνουσαν ταύτην χώραν, καίπερ σφαδάζουσαν ὑπὸ τὸ μέγεθος τῆς καταθλίψεως. Οἱ Μαυροβούνιοι τῆς Ἠπείρου ἐν ἔτει 1766, οἱ Μανιάται, τῷ 1769, οἱ Σουλιῶται τῆς Ἀλβανίας, ἀνέκυψαν τέλος καὶ ἀνεκήρυξαν τὴν ἀνεξαρτησίαν των· ἀλλὰ τῷ 1804 πᾶσαι αἱ ἀπόπειραι αὐταὶ ὀριστικῶς συνελθίσθησαν ὑπὸ Ἀλῆ τοῦ ἐκ Τεσελένης, πασσᾶ τῶν Ἰωαννίνων.

(Ἐπεται συνέχεια).

(9) Diellah.

Utrici

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΛΕΟΝΤΟΣ

Ὁ λέων εἶναι τὸ ἰσχυρότερον, φοβερότερον καὶ θαρραλεώτερον πάντων τῶν ζώων, ὅθεν καὶ βασιλεὺς αὐτῶν καλεῖται. Τὸ χροῖμα αὐτοῦ μεταλλάσσει ἀπὸ τοῦ ὠχρολεύκου ἐπὶ τὸ μελανῶς κίτρινον ἢ τὸ μέλαν. Ἡ οὐρά του ἀπολήγει εἰς πικρὸν κόρυμβον. Τὸ ἄρρεν φέρει ἀπὸ τοῦ τετάρτου ἔτους χαίτην, ἣτις καλύπτει τὴν κεφαλὴν, τὸν τράχηλον καὶ τοὺς ὤμους, καὶ δίδει αὐτῷ μεγαλοπρεπῆ ὄψιν· παρὰ δὲ τῆς λεαίνης ἀντὶ τοῦ κοσμήματος τούτου ὑπάρχει μόνον εἰς κόρυμβος ἐπεκτείνων τρίχας εἰς τὸ στήθος. Ὀργιζόμενος ὁ λέων ἀνορθοῖ καὶ τινάσσει ἰσχυρῶς τὴν χαίτην ἣτις διακρίνει αὐτὸν ἀπὸ πάντων τῶν αἰλουροειδῶν. Ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ εἶναι μεγάλη καὶ ἀσυμμέτρως παχεῖα, τὸ πρόσωπον σχεδὸν τετράγωνον, ὁ ὀφθαλμὸς βλοσυρὸς μετὰ στρογγύλην κέρην, ἡ ρίς εὐθεῖα, ὁ τράχηλος ἰσχυρὸς καὶ ἡ γλῶσσα τόσῳ τραχεῖα ὥστε δι' ἀπλῆς λείξεως δέρμα τε καὶ κρέας ἀπὸ τῶν ὀστέων ἀπολεπίζει. Τὸ βλέμμα αὐτοῦ προδίδει σοβαρότητα, ὑπερηφάνειαν θαρραλεότητα καὶ συναίσθησιν ἰσχύος· αἱ κινήσεις του εἰσὶ ζωνταῖ, ἐλαφραὶ καὶ εὐστροφῆ. Ὅταν τὴν τρομερὰν αὐτοῦ ἐκβάλλῃ φωνὴν, ἐκπλήσσονται τὰ ζῶα πανταχόθεν, καὶ ἐν τῇ πτοῦσιν αὐτῶν δὲν γνωρίζουσι ποῦ νὰ φύγῃσι. Ταύτην δύναμιν κέκτηται, ὥστε, διὰ τῆς οὐρᾶς ρίπτει κατὰ γῆς τὸν ῥωμαλεώτατον ἄνδρα, βεβύβητον βούβηλον δύναται μέχρι σημαντικῆς ἀποστάσεως νὰ συμπαρασύρῃ. Ἴππον ἐπὶ τῶν νότων βεβύβηλον δύναται ἐπὶ ὀλοκλήρους ὥρας νὰ μεταφέρει. Ἀπλοῦν κτύπημα διὰ τοῦ ποδὸς καταφέρων καθέλκει ἀμέσως τοὺς μυῶνας εἰς τεμάχια.

Τὸ βᾶδισμα αὐτοῦ εἶναι βραδύ καὶ ἀγέρωχον, δύναται δὲ νὰ κάμῃ πηδήματα τριακοντὰ ποδῶν. Δὲν ἀρπάζει τὸ ζῶον πρὸς ὃ ὁ σκοπὸς του εἶναι ἐστραμμένος, σπανίως δὲ διανοεῖται μακρὰν καταδίω-

ξιν· προσβάλλει ὁμως πάντοτε μεγὰ ζῶα, καὶ ἰδίως βόας, Ἴππους, ἐλάφους, δορκάδας, πρόβατα, ἀτινα δι' ἐνός· καὶ μόνου κτυπήματος τοῦ ποδὸς του ἐκτείνει κατὰ γῆς, καὶ δὲν φρονεῖ ἐνεκεν ἐπιθυμίας φόνου, ἀλλὰ μόνον ὅπως τὴν πεῖναν αὐτοῦ καταπραύνη. Πτώμα δὲν ἐγγίζει, καὶ κατὰ τῶν ἀνθρώπων κατὰ κανόνα τολμᾷ νὰ ἐπιπέσῃ, μόνον ὅταν εἶνε ἐξημμένος ἢ ὅταν φοβερὰ πείνα τὸν κατατρώχῃ. Πρὶν ἀρπάσῃ τὸ θῦμα του τίθεται εἰς ἀπόστασιν 10—12 ποδῶν ὅπως παρασκευασθῇ εἰς πῆδημα, τότε δὲ εἶναι ἡ καταλληλοτέρα στιγμή νὰ πυροβολήσῃ τις αὐτὸν κατὰ τὴν κεφαλὴν. Δὲν δύναται τις νὰ ἐκφύγῃ αὐτοῦ, διότι καταφθάνει ταχέως τὸν ὠκυποδέστερον ἵππεκ. Ἐν γένει ὁμως εἶναι κατὰ πολὺ ὀλιγώτερον ἐπικίνδυνος τῆς τίγρεως, καὶ εἰς τὰς χώρας ἐν αἷς γίνωσκε· τὴν τοῦ πυροβόλου ἐνέργειαν φοβεῖται μάλιστα τὸν ἄνθρωπον, οὐτινος ἄλλως τε τὸ κρέας λέγουσιν ὅτι, ὅταν ἀπαξ γευθῇ τῷ εἶναι λίαν ἐπιθυμητόν. Συνήθως ἐξέρχεται εἰς ἀρπαγὴν τὴν νύκτα, ὅτε βλέπει ὀπωσοῦν καλλίτερον ἢ τὴν ἡμέραν.

Παρωργισμένος λέων εἶναι τὸ φοβερότερον πάντων τῶν ζώων· οἱ ὑπὸ τὸ παχὺ τοῦ μετώπου του δέρμα δικλάμποντες ὀφθαλμοὶ ἀπειλοῦσι θάνατον καὶ ὄλεθρον ἀρχεται διὰ φρικαλέων καὶ διακοπτομένων τόνων νὰ βρυχᾶται, τινάσσει τὴν χαίτην, ἀνορθοῖ τὴν οὐρὰν καὶ κτυπᾷ διὰ ταύτης τὸ ἔδαφος, ἐγείρεται διὰ τῶν ὀπισθίων ποδῶν, εἶναι δὲ ὁρατὸς ἐν τῆς ἄσει ταύτη οὐχὶ ἄνευ φρίκης καὶ τρόμου. Πολλάκις ὁμως ἀπόλλυσι τὴν νίκην ὅταν ἐρχεται εἰς πάλιν μετὰ τὸν ἐλέφαντα, τὸν βινόκερον, τὸν ἵπποπόταμον καὶ τὴν τίγριν. Τὸ μέγεθος τοῦ λέοντος εἶναι διάφορον. Ἐχει μῆκος πέντε μέχρι ἐννέα ποδῶν, καὶ ὕψος τριῶν μέχρι τεσσάρων καὶ πλέον· ἡ δὲ οὐρά του εἶναι περίπου τὸ ἡμισυ τοῦ σώματος. Οἱ μικροὶ κίτρινοι λέοντες τῆς Σενεγάλης εἶναι οἱ πλέον ἀτολμοὶ καὶ οἱ πλέον δειλοὶ· τούτων ντίον οἱ μικροὶ ὀρνυδῆες οἱ ἔχοντες ἰσχυράν

χαίτην καὶ οἵτινες ἀπὸ τοῦ ἀκρωτηρίου τῆς Καλῆς Ἑλπίδος μέχρι τῶν ἐνδοτέρω τῆς Ἀφρικῆς εἶναι διεσπαρμένοι, διακρίνονται ἐπὶ εὐτολμία καὶ ἰσχύϊ· ἰσχυρότεροι δὲ καὶ φοβερότεροι εἶναι οἱ μεγάλοι μελάγχροιοι λέοντες· οἱ ἔχοντες ὑπόφαιον πρόσωπον καὶ φαιομέλαιναν, ἰσχυροτάτην χαίτην καὶ τὰ βύρεια τῆς Ἀφρικῆς οἰκοῦντες.

Ἡ λέαινα εἶναι μικροτέρα τοῦ ἄρρενος ἔχει δὲ πλείονα εὐστροφίαν καὶ εὐχέρειαν ἐν πάσαις ταῖς κινήσεσιν αὐτῆς καὶ κομψοπρεπῆ τὴν κατασκευὴν τοῦ σώματος. Γεννᾷ ἕνα ἕως ἑξὲς λεοντιδίης, οἵτινες ἔχουσι τὸ μέγεθος κατοικιδίου γαλῆς, καὶ τῶν ὁποίων τὸ δέρμα φέρον ἐγκαρσίας ταινίας, εἶναι φαιῶς κεχρωματισμένον. Ἡ λέαινα τρέφει ἀπερίγραπτον στοργὴν πρὸς τὰ μικρὰ αὐτῆς καὶ ὑπερασπίζεται ταῦτα μετὰ ἀδάμκστον θάρρους. Αὐτῆς ὁμως ἐξεργομένης πρὸς λέων οἱ Αἰθίοπες, συλλαμβάνουσι τὰ μικρὰ τῆς, ἵνα ἡμερώσωσιν ἢ σφάξωσιν αὐτὰ.

Ἡ ἡλικία τοῦ λέοντος ἐπεκτείνεται, καθ' ὅσον ἐν τῇ κίχμακλωσίᾳ αὐτοῦ δύναμει νὰ ὑπολογίσωμεν. Πέραν τῶν ἐβδομηκοντα ἔτων. Τὸ κρέας του ἔχει δυσάρεστον ὀσμήν, οὐχ ἦττον τρώγουσιν αὐτὸ εἰς τὴν Ἀφρικὴν. Κατὰ τοὺς ἀρχαίους καὶ ἐν Ἑλλάδι καὶ ἐν ταῖς πλείστασι τῆς Ἀσίας χώραις δὲν ἦτο ὁ λέων σπάνιος· σήμερον ὁμως ἀπαντᾷ μόνον εἰς τὴν Ἀφρικὴν καὶ εἰς τινὰς ὁμόρους τῆς Ἀσίας χώρας, ἀλλ' εἰς λίαν μειωθέντα ἀριθμὸν, διότι ἡ δύναμις τοῦ ἀνθρώπου, τοῦ ἐπικινδύνου τούτου ἐχθροῦ του, διὰ τῆς ἐφευρέσεως τοῦ πυροβόλου λίαν σπουδαίως ἐπηρξήθη. Πλὴν τούτων ὁ λέων ὅσῳ πορρωτέρω τῶν ἀνθρώπων ζῆ, τόσῳ μείζονα βαθμῶν ἰσχύος θάρρους καὶ ἀγριότητος δεικνύει.

(Ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ)

Α. Γ. Τραμπαδῶρος.

Η ΚΟΡΗ ΤΩΝ ΟΝΕΙΡΩΝ.

Ρεμβάζει μελαγχολική ή κόρη των όνειρων
Κ' εἰς μυστικούς βρίζοντα; τὸ βλέμμα της βυθίζεται.
Διώκει πόθον άγνωστον ἐν μέσῳ τῶν άπειρων.
Ἡ νύξ τὴν βλέπει κατηφής καί ἡ ἡμέρα εἶρωγ
Καί ἡ γλυκεία της μορφή εἰς ἄλλους χρωματίζεται.

Ἔ, ποῖον όνειρον γλυκὺ τὸν νοῦν της παραδείρει!
Ἔ, τὸ ἡλιοτρόπιον γυρίζει πρὸς τὸν ἥλιον,
Ἄναλησὶς τις γόησσα ἄλλου τὴν μεταφέρει
Καί ἀφαίρεται συνεχῶς καί τρισυδαζίων χαίρει
Ἐνίοτε, ὡς χαρωπὸν τοῦ ἔξω ἀνθύλλου.

Τὴν ἀφουπνίζει πλὴν εὐθὺς πικρὰ πραγματικότης
Καί ἡ χαρὰ της, ὡς ψευδὴς χαρὰ, ἀπομακρύνεται.
Ἡ ἀνθηρὰ της ὠχρῶν ἐν στεναγμοῖς νεότης
Καί πάσχει ἡ πολύπονος τοῦ βίου ταξιδιωτὶς
Καί σκεπτικῆ, μισάνθρωποι, συνήθως ἐπιφάνεται.

Ὅταν ἐρήμωσι κυκλοῖ τὴν φλογερὰν καρδίαν,
Ὅποταν πάσχη ἡ ψυχὴ δι' ἓνα πόθον πάλλουσα,
Ἐρίσταται μαρτύριον ὀδύνης, ἀσφυξίας,
Μὴ μίαν μόνον τρέφεται ἀνάμνησιν γλυκείαν,
Καί μεδιᾷ, ὡς ἀνοιξὶς ἐνίοτε, ἀναθάλλουσα

Μὴ τῆς ταράττετε. Ἢ μὴ τοὺς κύκλους τοὺς γλυκεῖστης!
Κλεισμένη εἶνε δι' ἡμᾶς ἡ συμπληρὴ καρδιά της
Ἄλλου ἀνοίξ' ἡ προσφιλεῖς, παρήγορος, ἐλπίς της
Ἄλλου τὸν νοῦν της προσηλοῦν ἀγάπη της καί πίστις
Καί στρέφονται οἱ πόθοι της καί ἄλλ' ἡ εὐτυχία της.

(Ἄργος 1884)

Δ Κ Βαρδουνιώτης

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΜΑΓΩΝ ΒΑΣΙΛΕΩΝ

Οἱ τρεῖς μάγοι βασιλεῖς, Βαλθάσαρ, Μελχίωρ καί Γασπάρ, φέροντες λίθινον καί σμύρναν, εἶχον ἐκκινήσει πρὸς ἀναζήτησιν τοῦ βρέφους Ἰησοῦ· ἐπειδὴ ὁμοῦ δὲν ἐγνώριζον τὴν ἀγούσαν εἰς Βηθλεέμ. ἐξετράπησαν τῆς ὁδοῦ, καί ἀφοῦ διήλθον ἐκτεταμμένον τι δάσος, ἔφθασαν περὶ λύχνων ἀρχῆς εἰς τινὰ πολίχνην τῆς χώρας τῶν Langres Ἦσαν κεκμηκότες· οἱ βραχιόνες των εἶχον ἀποκάμει ἐκ τοῦ βάρους τῶν σκευῶν, ἄτινα περιεῖχον τὰ διὰ τῶν υἱὸν τῆς Μαρίας προωρισμένα μύρα, καί, τοῦτο τὸ σπουδακίτερον, εἶχον ἀποθάνει τῆς πείνης καί τῆς δίψης. Ἐκρουσαν λοιπὸν τὴν θύραν τῆς πρώτης οἰκίας τοῦ χωρίου, ὅπως ζητήσωσι φιλοξενίαν.

Ἡ οἰκία αὕτη, ἡ μὲλλον ἡ καλύβη ἐ-

κείνη, κειμένη σχεδὸν ἐν τῇ ἐσχάτῃ τοῦ δάσους, ἀνῆκεν εἰς τινὰ ὑλοτόμον, ὀνόματι Διονύσιον Φλεριώ, ὅστις διήγεν ἐκεῖ μετὰ τῆς συζύγου του καί τῶν τεσσάρων του τέκνων βίον εἰς ἄκρον φειδωλόν.

Ἦτο ἐκτισμένη δι' ἀχυρώδους πηλοῦ μὲ στέγην ἐκ πηλίνων κεράμων καί βρούων δι' ὧν τὸ ὕδωρ διυλίζετο ἐν ἡμέραις μεγάλης βροχῆς.

Οἱ τρεῖς βασιλεῖς καταβεβλημένοι ἐκ τοῦ καμάτου ἔκρουσαν τὴν θύραν, καί, ὅτε ὁ ὑλοτόμος τὴν ἤνοιξε, τὸν παρεκάλεσαν ἵνα τοῖς δώσῃ νὰ φάγωσι καί τοῖς ἐπιτρέψῃ νὰ κοιμηθῶσιν ἐν τῇ καλύβῃ του.

— Δυστυχῶς! καλοὶ μου ἄνθρωποι, τοῖς εἶπεν ὁ Φλεριώ, δὲν ἔχω ἢ μίαν κλίνην διὰ τὸν ἐαυτόν μου καί μίαν ἀθλίαν στρωμνὴν διὰ τὰ τέκνα μου· ὅσον δὲ ἀφορᾷ περὶ τροφῆς δὲν θὰ δυνηθῶμεν νὰ σᾶς προσφέρωμεν εἰμὴ ὀλίγα γαιόμηλα βραστὰ καί ἄροτον ἀπὸ σικαλίν. Οὐχ' ἦττον ὁμοῦ εἰσέλθετε, καί, ἐὰν δὲν εἶνε δύσκολον θὰ προσπαθῶμεν νὰ σᾶς οἰκονομήσωμεν.

Εἰσῆλθον. Τοῖς προσέφερον γαιόμηλα, τὰ ὅποια κατεβρόχθισαν μετὰ μεγάλης ὀρέξεως, καί τοῖς παρεχώρησαν τὴν κλίνην των, ἔνθα ἐκοιμήθησαν μὲ χεῖρας ἠνωμένας, ἐκτὸς τοῦ Γασπάρ, ὅστις ἠγάπα τὰς βιωτικὰς ἀνάσεις, καί ὅστις ἠσφυκτικὰ εὐρισκόμενος μετὰ τοῦ παχέος Βαλθάσαρ καί τοῦ γίγαντος Μελχίωρ.

Τὴν ἐπιούσαν, πρὸ τοῦ ἐπικυκλοδοῦσιν τὴν πορείαν των, ὁ Βαλθάσαρ, ὅστις ἦτο ὁ μὲλλον γεννηκιδωρότερος ἐκ τῶν τριῶν, εἶπεν εἰς τὸν Φλεριώ.

— Θὰ σοὶ δώσω καὶ τι ὅπως σὲ εὐχριστήσω διὰ τὴν φιλοξενίαν σου.

— Σᾶς ἐφιλοξενήσωμεν προθύμως, ἀλλὰ δὲν ἐλπίζομεν καί τίποτε, ἔντιμοι ἄνθρωποι! ἀπεκρίθη ὁ ὑλοτόμος ἐκτείνων ταῦτοχροῦως τὴν χεῖρα του.

— Δὲν ἔχω χρήματα, ἐπανελάθεν ὁ Βαλθάσαρ, ἀλλὰ θὰ σοῦ ἀφήσω ἐν ἐνθύμημα, τὸ ὅποσον θὰ ἀξίζη καλλήτερον, καί, ἐρευνήσας ἐν τῷ θυλακίῳ του ἐξήγαγε μικρὸν Ἀνατολικὸν αὐλόν, ὃν παρουσίασε εἰς τὸν Φλεριώ· καί ἐν ᾧ ἐκεῖνος δυσφο-

ρῶν ἐπὶ τῇ ἀπάτῃ του, ἐποίει μορφασμὸν, ὁ Βαλθάσαρ ἐξηκολούθησε:

— Ἐὰν ἐκφράσητε μίαν εὐχὴν, πρίζοντες ἐπὶ τοῦ αὐλοῦ τούτου θέλετε εἰσκακουσθῆ παρευθὺς. Ἀνάθεμα, μὴν ἀρνεῖσθε, καί μὴν ἀποποιεῖσθε ποτὲ τὴν ἐλεημοσύνην καί τὴν φιλοξενίαν εἰς τοὺς πτωχοὺς.

Ὅταν οἱ τρεῖς βασιλεῖς μεταβλόντες δρόμον ἐγένοντο ἄφαντοι, ὁ Διονύσιος Φλεριώ εἶπεν εἰς τὴν σύζυγόν του, ἦτις διὰ τῶν χειρῶν της ἐπαίξε περιφρονητικῶς μὲ τὸν αὐλόν:

— Θὰ μᾶς ἔκαμον καλλίτερον δῶρον ἀπ' αὐτὸν τὸν αὐλόν, ἀν ἠδύναντο· οὐχ' ἦττον ὁμοῦ θὰ δοκιμάσω ἀμέσως νὰ πρίζω ἵνα ἴδω ἐὰν δὲν μᾶς περιέπικίζην.

Μεθ' ὃ ἀνέκραξε:

— Ἦθελα νὰ ἔχω διὰ τὸ πρόγευμά μου ἓνα λευκὸν ἄροτον, μίαν κρεατόπηττα καί μίαν φιάλην οἴνου!

Εἶτα ἔπαξε διὰ τοῦ μικροῦ αὐλοῦ ἄσμα τι ἐγγώριον, καί πύρκατα, πρὸς μεγίστην του ἐκπληξιν, εἶδεν ἐπὶ τῆς τραπέζης, λευκῶ κεκαλυμμένης περιβλήμικτι, τὸν ζητηθέντα ἄροτον, οἶνον καί ἄρτόκρεας.

Ἀπ' οὗ ἐβεβκίωθη περὶ τῆς δυνάμεως τοῦ αὐλοῦ του δὲν ἠρέσθη ἕως ἐδῶ, ἀλλ' ἐζήτηι πᾶν ὅ,τι διήρχετο τῆς κεφαλῆς του. Ἐπαίξεν ἀπὸ τῆς πρώτης μέχρι τῆς ἐσπέρας. Ἀπέκτησε νέα ἐνδύματα διὰ τὴν σύζυγόν του καί τὰ τέκνα του, τράπεζαν μετ' ἀφθόνων φαγητῶν, καί ἐπειδὴ ἤρκει νὰ εὐχηθῆτι ὅπως τὸ ἔχη ἀμέσως κατέστη ἐντὸς ὀλίγου εἰς τῶν πλουσίων τῆς ἐπαρχίης. Τέλος εἰς τὴν θέσιν τῆς ἡμειρωμένης καλύβης κατεσκευάσεν ὑψηλὸν μέγαρον, ὅπερ ἐπλήρως βρρυτίμων ἐπίπλων καί ταπήτων, τὴν ἡμέραν δὲ καθ' ἣν ἐπερατώθη ἡ οἰκοδομὴ καί ἡ ἐπιπλοσκευὴ ἔδωκε μεγάλην ἐορτὴν ὅπως ἐγκαινιάσῃ τὴν νέαν του κατοικίαν.

Περίξ τραπέζης πλουσίως ἐσκευασμένης καί ἀπαστραπτούσης ἐκ τοῦ φωτός καί τῶν ἀργυρῶν σκευῶν εἶχε συναθροίσει πάντας τοὺς ἐξέχοντας τοῦ χωρίου. Αὐτὸς

μετὰ τῆς συζύγου του κατέλαβεν ὑψηλὴν θέσιν, ἐν ᾗ μουσικοὶ τοποθετημένοι ἐν ὑψηλοτέρῳ σταθῆ ἔτερπον τοὺς δαιτυμόνας διὰ τῶν μᾶλλον ἐπαγωγῶν ἤχων. Τέλος, ἵνα μὴ ἡ ἐορτὴ ταρχθῆ τὸ παράπαν, εἶχε διατάξει τοὺς δούλους του νὰ μὴ ἀφίνωσι ἐφ' οὐδὲν ποτε προφάσει τοὺς ὀχληροὺς καί τοὺς ἐπαίτας νὰ εἰσέρχωνται ἐν τῇ αὐλῇ. καί μάλιστα ἐν τῇ πύλῃ εἶχε θέσει δύο φρικώδεις τὴν ὄψιν θεράποντας, οἵτινες σκοπὸν εἶχον νὰ ἀπομακρύνωσι τοὺς περιέργους καί τοὺς ἐπαίτας τῶν περιχώρων.

Οὕτως, βέβκιοι ὅτι δὲν ἠθελον ἐνοχληθῆ ποσῶς, οἱ κεκλημένοι πάντες παρεδόθησαν εἰς τὰς ἡδονὰς τρώγοντες ἀπλήστως ροδῶντες ἐξαιρετικὸν οἶνον καί γελῶντες θορυβωδῶς.

Τὴν ἐσπέραν ἐκείνην, οἱ τρεῖς μάγοι βασιλεῖς ἀφοῦ κατέθεσαν τὰ δῶρά των εἰς τοὺς πᾶδας τοῦ βρέφους Ἰησοῦ, ἐπανήρχοντο ἐκ Βηθλεέμ. Διερχόμενοι τὸ δάσος, ἀνεγνώρισαν τὸ χωρίον, ἔνθα εἶχον διανυκτερεύσει, εἶδ.ν τὸ κατάφωτον ἀνάκτορον, καί ὁ Γασπάρ εἶπεν ἀστεϊζόμενος πρὸς τὸν Βαλθάσαρ.

— Εἶμαι περιέργος νὰ μάθω ἐὰν ὁ ἄνθρωπός μας δὲν ἔκαμε κακὴν χρῆσιν τοῦ μικροῦ του αὐλοῦ, καί ἐὰν, καταστάς πλούσιος, ἐτήρησε τὴν ὑπόσχεσιν, ἣν μᾶς ἔδωκεν, ὅτι θὰ ἦεν φιλόφρων εἰς τοὺς πτωχοὺς

— Ἰδῶμεν, ἀπεκρίθη λακωνικῶς ὁ Βαλθάσαρ.

Ἐνεδύθησαν ὡς ἐπαίται, καί ἀφοῦ ἀντικατέστησαν διὰ ρακῶν τὰς ὠρτίκας των ἐσθῆτας, ἐνεφανίσθησαν πρὸ τοῦ μεγάρου ζητοῦντες φιλοξενίαν διὰ τὴν νύκτα· ἐπειδὴ ὁμοῦ κακῶς ὑποδεχθέντες ὑπὸ τῶν φρουρῶν ἀνθίσταντο καί ἐπρυξένουον πολὺν θόρυβον, ὁ Φλεριώ προέβλεβεν ἀπὸ τοῦ παραθύρου τὴν κεφαλὴν του καί εἰς τὴν θέαν τῶν ἐπιτιτῶν διέταξεν ὅπως ἀπολύσωσι κατ' αὐτῶν τοὺς κύνας, οἵτινες καί ἔτραψαν αὐτοὺς εἰς φυγὴν δαγκάσαντες τὰς κνήμας.

— Τὸ προσηθάνομην ! ὑπετονθόρυσεν ὁ σκεπτικὸς Γασπάρ. οὐτινος τὸ γαστροκνήμιον εἶχον δαγκάσει οἱ ἀκάθεκτοι κύνας.

— Τοῦτο, ὑπέλαβεν ὁ γίγας Μελχίωρ, εἶνε ἱκανὸν νὰ μὴν τὸν εἰσαγάγῃ εἰς τὸν παράδεισον ! . . . Ὡὰ μάθη πότον στοιχίζει ἡ μνησικακία τριῶν μάγων βασιλέων ! . . .

Ἐν τούτοις οἱ συμπόται ἐξηκολούθουν ἐυωρούμενοι ἐν ἀπτώτῳ φαιδρότητι. Εἶχεν ἐπιστῆ ὁ καιρὸς, τῶν ἐπιδορπίων, καὶ ὁ Φλεριὼ μὲ μίαν μάχαιραν ἀνά χεῖρας ἔμελλε νὰ διαμελίσῃ ὑπερμεγέθη πλακοῦντα, ὅτε ἤκουσεν ἐν τῇ αὐλῇ τοὺς κωδωνισμοὺς ταχυδρομικῆς ἀμάξης συρομένης ὑπὸ τεσσάρων σφριγῶντων καὶ διὰ χρυσῶν ἐφιππίων σεσαγμένων ἵππων. Ὁ Φλεριὼ προέβαλλεν ἐκ νέου τὴν κεφαλὴν ἀπὸ τοῦ παραθύρου, καὶ ἀφοῦ εἶδεν ὅτι ἀφικνοῦντο ἀκόμη εὐγενεῖς προσκεκλημένοι, διέταξεν ὅπως τοὺς ἀναβιβάσωσιν ἐν τάχει, αὐτὸς δὲ ὁ ἴδιος μὲ μίαν δᾶδα εἰς τὴν χεῖρα προέβη εἰς ὑπάντησίν των. Τότε εἶδεν εἰσερχομένους τοὺς τρεῖς μάγους βασιλεῖς μετὰ μεγαλοπρεποῦς ἐπιδείξεως φέροντας στέμματα ἐν τῇ κεφαλῇ καὶ περιβεβλημένους πορφύραν καὶ τιμαλγεῖς λίθους. Ὁ Φλεριὼ, ὅστις εἶχεν ἀναγνωρίσει τοὺς ἀρχαίους τοῦ ξένου, ἐνεθάρρυνθη καὶ μετὰ βεβιασμένης ὑποκλίσεως τοὺς παρεκάλεσε νὰ λάθωσι μέρος εἰς τὴν τράπεζαν.

— Εὐχαριστῶ ! εἶπεν ὁ Βαλθάσαρ ξηρῶς, δὲν τρώγομεν εἰς τὴν οἰκίαν ἀνθρώπου, ὅστις ὑποδέχεται κακῶς τοὺς πτωχοὺς.

— Σᾶς συγχαίρω διὰ τὸν τρόπον μεθ' οὗ τηρεῖτε τὰς ὑποσχέσεις σας ! ἀνέκραξεν ὁ Μελχίωρ διὰ τῆς στεντορείας φωνῆς του.

— Ἄ ! ἀπολύεις τοὺς κύνας σου κατὰ τῶν ἐπειτῶν ! προσέθηκον ὁ Γασπάρ· περιμενε· Ὡὰ σοῦ παίξω ἐν ἄτμα τὸ ὅποιον ποτὲ σου δὲν ἤκουσας ! . . .

Καὶ, ἐξάγων ἐκ τοῦ θυλακίου του μικρὸν αὐλὸν, ὅμοιον ἐκείνου, ὃν εἶχον δώσει εἰς τὸν Φλεριὼ, ἐξέβαλλε φρικαλέους ἤχους. Ἐν ῥίπῃ ὀφθαλμοῦ, ἡ τράπεζα, οἱ συμπόται καὶ τὸ ἀνάκτορον ἐξηρανίσθησαν καὶ ὁ ὕλοτόμος εὐρέθη ἐκ νέου μόνος καὶ γυμνὸς ἔμπροσθεν τῆς ἡρσιπωμένης καλύβης του μετὰ τῆς συζύγου του καὶ τῶν ῥακενδύτων τέκνων του.

— Εὐτυχῶς μοὶ μένει ὁ αὐλός ! ἐσκέφθη. Ἄλλ' εἰς μάτην ἠρῆύνα τὰ διάτρητα θυ-

λάκιά του· τὸ φυλακτὸν του εἶχεν ἐξαφανισθῆ μετὰ τῶν τριῶν μάγων βασιλέων.

Καὶ ἀπὸ ταύτης τῆς ἐποχῆς συνειθίζουσιν, ὁσάκις κόπτουσι τὴν βασιλόπηταν, νὰ φυλλάττωσιν ἐπιμελῶς τὸ μερίδιον τῶν πτωχῶν.

(Ἐκ τοῦ Lecture)

Andrè Theuriet

ΚΟΙΜΗΤΗΡΙΟΝ

Ἐντὸς κοιμητηρίου φέρω ἀλγῶν τὸ βῆμα πλησίον κόσμου κρύου παρὰ στενάζον μνήμα !

Με δάκρυα θολωμένα τὰ μάτια μου κυττάζουν σὲ μνήματα κλεισμένα κορμιά νὰ ἀναστενάξουν !

Ἐκεῖ πᾶσα τοῦ βίου φροντίς ἀπονεκροῦται, ὑπὸ ψυχροῦ μνημείου ἐκεῖ περικυκλοῦται !

Ἡ ἀηδὼν θλιμμένη μὲ πίκρα γλυκοψάλλει κἀθὲ ψυχρὸ πού μπαίνει ἰστὸ μνήμα νεῖοῦ κεφάλι !

Τριγύρω τὰ λουλούδια τὴν κορυφὴν τὸν κλίνουον καὶ τραγουδοῦν τραγούδια πουλιὰ πού δάκρυ χύνοον !

Τὸ κυπαρίσσι γέρνει, κἀθὲ κλωνάρι κύπτει καὶ ἡ αὐρα συνεπέρνει ὅ,τι φυλάκι πίπτει !

Ὁ μαυρισμένος τόπος μνημείου ἐπαράτου γεμίζεται ἀκόπως ὑπὸ κορμοῦ δροσάτου !

Ψυχὴ κινῶσα σῶμα ψυχὴ μὲ σῶμα ζῶσα γμυρίζεται ἰστὸ γῶμα καὶ χάνεται πετῶσα !

Ἀπὸ τὴν ὕλη πνεῦμα τὸ μνήμα ἔχωρίζεται καὶ εἰς τοῦ παντός τὸ ρεῦμα τ' ἀφίνει ν' γυρίζῃ !

Φεῦ ! τῆς ψυχῆς τὸ σκάφος ἐκεῖ καλύπτει κύμα, ὁ μαυρισμένος τάφος, τ' ἀραχνιασμένο μνήμα !

Κἀθὲ κλαρὸ πού θάλλει ἐκεῖ δροσιὰ θὰ πέρνη ἀπὸ νεκρὸ κεφάλι πού μεσ' τὸ μνήμα γέρνει !

Κἀθὲ κλαδί ἀνθισμένο τὸ γέλοιο σου ὀφείλει· σὲ γέλοιο πῶν κρυμμένο σὲ μαραμένο χεῖλη !

Ὡ κόσμε, πῶς πλανᾶσαι θνητὲ τί σ' ἀναμένει ! ἐδῶ δὲν συλλογᾶσαι πῶς μαῦρο μνήμα χάνει !

Ὡ κόσμε, κόσμε στάσου μὴ προχωρεῖς τὸ βῆμα τὴν θέσι σου στογάσου καὶ βλέπε πρός τὸ μνήμα !

Σήμερον ζῆς καὶ εἶσαι μὰ αὐριον ποιὸς ἔξυρει ἀν εἰς τὸν τάφο κείται ἀν εἰς τὸ μνήμα σ' εὔρει !

Τέττιξ.

Ἡ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΠΑΡΑ ΤΟΙΣ ΜΙΚΡΑΣΙΑΝΟΙΣ

Ἡ ὑπὸ τὸν ἄνω τίτλον ἐν τῇ Συλλόγῳ «Παρνασσός» ἀναγνωσθεῖσα τὸν παρελθόντα Νοέμβριον πραγματεία τοῦ διαπρεποῦς τῶν παρ' ἡμῖν λογίων κ. Ἰωακείμ Βαλαβάνη ἐκδοθεῖσα καὶ ἐν ἰδιαίτερω φυλλαδίῳ ἀπεστάλη καὶ ἡμῖν εὐμενῶς ὑπὸ τοῦ γράφαντος. Τοῦ ἐθνικωτάτου καὶ ὑπὸ πᾶσαν ἐποφιν κοινωφελοῦς τούτου ἀναγνώσματος ἀποσπῶντες μεταφέρομεν εἰς τὰς στήλας ἡμῶν τὸν λίαν ἐκκραστικὸν αὐτοῦ ἐπιλογον, λυπούμενοι διότι τὸ στενὸν τοῦ χώρου δὲν ἐπιτρέπει ἡμῖν νὰ δημοσιεύσωμεν ἀκεραίαν τὴν πραγματείαν τοῦ κ. Βαλαβάνη.

Λοιπὸν ἐκ τῶν εἰρημένων ἐμάθομεν ὅτι ὑπάρχει καὶ μεμακρυσμένη τις γωνία γῆς· εἰς τὸ διηνεκὲς κατοικουμένη ὑφ' ἀγνῶν Ἑλλήνων, ὡς ὑμεῖς, ὅτι ἡ μεγάλη αὐτὴ ὁμάς ὑπέστη καὶ ἔτι ὑφίσταται τοῦ ξένου κατακτητοῦ τὸν ζυγόν, ὅτι διὰ πικνοταίῳ καὶ ὑπερανθρώπων προσπαθειῶν διετήρησαν ὡς πιστὴ Ἔστις τὸν σπινθῆρα τοῦ ἐθνισμοῦ ἀλώθητον μέχρι τῆς σήμερον.

Ὡσαύτως ὁμως ἐπέισθημεν ἐπαρκῶς ὅτι τοῦ λοιποῦ, ἵνα ἐν καιρῷ χρησιμοποιοιθῇ δεόντως ὁ σπινθῆρ οὗτος, ἀπαιτεῖται ἀρωγὴ τις ἐν τε ὕθρον, συναψὶς δεσμῶν ἐθνικῶν, καὶ μάλιστα λίαν κατεπείγουσα, διότι οἱ περὶ ἡμᾶς ἐχθροὶ—καὶ δὲν εἶναι ὀλίγοι—ἀτυχῶς δὲν κθεύδουσιν, ἀλλὰ καρζοδοκοῦσι μετ' ἀγρύπνου τοῦ ὄμματος τὸν κατάλληλον χρόνον ἵνα ἐπιπέσωσι καὶ σφετερισθῶσι τὰ ἀπ' αἰῶνων κεκτημένα δικαιοῦματα τῆς μητροπόλεως τοῦ ὅλου Ἑλληνισμοῦ. Ἄν ἡ φωνὴ μου ἡδύνατο νὰ ἀκουσθῇ μέχρι τῶν ὑψηλοτέρων στραυμάτων τῆς Κοινωνίας ἡμῶν, θὰ ἐφώνουν δι' ὅλης τῆς ἰσχύος τῶν πνευμένων μου: Φύλακα εἰς τοῦ ἔθνοῦς, γρηγορεῖτε ! Ἐνόσφ εἶναι καιρὸς καὶ δὲν ἔθεσαν ἀκόμη ἀμφοτέρους τοὺς πόδας ἐπὶ τοῦ ἐλληνικωτάτου ἐκείνου ἐδάφους οἱ μεγάλοι τῆς γῆς, ὀφείλομεν πάντες νὰ ἀνανήψωμεν καὶ νὰ ἐργασθῶμεν ἐθνικῶς καὶ εἰλικρινῶς, ὥστε ὅταν, σὺν Θεῷ, σημάνη καὶ διὰ τοὺς ἀτυχεῖς ἐκείνους ἀδελφοὺς ἡμῶν εὐοίωνος ἢ ἀπὸ τοσοῦτων αἰῶνων μετὰ παλμῶν καρδίας προσδοκωμένη ὦρα, νὰ μὴ ἀκούσωμεν τὸ ἀπελπιστικὸν εἶναι πλέον ἀργά ! καὶ νὰ μὴ πάθωμεν ὅ,τι ἀτυχῶς, ἴσως ἀνεπιστρεπτέ, ἐπάθομεν ἐν ἐλληνικωτάταις χώραις, διότι οἱ φρόνιμοι ἄνθρωποι καὶ τὰ διὰ τὸ μέλλον αὐτῶν σκεπτόμενα ἔθνη δὲν μεταναστεύουν, ἀλλὰ προνοοῦσιν !

Ἡ ΜΙΚΡΟΤΕΡΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΕΝ Τῷ ΚΟΣΜῳ

Μία ἐκ τῶν μᾶλλον περιέργων ἐφημεριδῶν τῆς Εὐρώπης—καὶ ἴσως τοῦ κόσμου—δημοσιεύεται ἐν Βιέννῃ. Ἰδιοκτῆτης αὐτῆς τυγχάνει ὁ Αὐτοκράτωρ Φραγκίσκος Ἰωσήφ τῆς Αὐστρίας, ὅστις ἐκδίδει αὐτὴν πρὸς ὄφελος ἑαυτοῦ καὶ οὐχὶ τοῦ κοινού· οἱ λόγοι δὲ δι' οὗς πράττει τοῦτο εἶναι αὐτὸ τοῦτο θαυμάσιοι. Τὰ συμφύροντα τοῦ κράτους ἀπασχολοῦσι τὸ πλεῖ-

στον του χρόνου του, και ως εκ τούτου ελάχιστα ευκαιρεί όπως αναγινώσκη τὰς ἡμερησίας τῆς Βιέννης ἐφημερίδας. Παρεκτός δὲ τούτου και ἐὰν ἠυκαίρει, τὰ περιεχόμενα τῶν ἐφημερίδων τούτων δὲν θὰ ικανοποιούν τὰς θελήσεις του, διότι μία τῶν πρωτίστων του ἐπιθυμιῶν εἶνε ὅτι, θέλει νὰ γνωρίζη οὐχί μόνον τὰ συμβαίνοντα ἐν τῷ πεπολιτισμένῳ κόσμῳ, ἀλλὰ και πᾶν ὅ,τι λέγεται ἐν Εὐρώπῃ και Ἀμερικῇ περὶ τῆς Αὐστριακῆς Κυβερνήσεως. Ὅπως ικανοποιῆ δὲ τὴν ζήτησιν του ταύτην θὰ τῷ ἐπιβόλλετο ἡ ἀνάγκη νὰ φυλλομετρή ἑκατοντάδας ἐφημερίδων καθ' ἡμέραν, ἀλλὰ τότε πολλὰ περὶ τε αὐτοῦ και τῆς Κυβερνήσεώς του γραφόμενα θὰ διέφευγον βεβαίως τὴν προσοχὴν του. Ὡσαύτως ἐὰν ἀπησχόλει ὁλόκληρον ἐπιτελεῖον γραμματέων, σκοπὸν ἐχόντων νὰ ἐρευνῶσι τὰς ἐφημερίδας και ἀποσπῶσι τὰ ἀπαιτούμενα ἄρθρα, πάλιν δὲν θὰ ἔμενε περισσότερο εὐχαριστημένος διότι δὲν θὰ εἶχεν εἰς τὴν διάθεσίν του τὸν ἀπαιτούμενον χρόνον νὰ αναγινώσκη τὴν σωρείαν τῆς ὕλης, ἣν θὰ τῷ ἐνεχειρίζον οὗτοι καθ' ἑκάστην. Ὁ Αὐτοκράτωρ ὅμως θέλει εἰδήσεις, και τιαύτας ἀρύεται ἀφρονωτέρας και σπουδαιότερας παντός ἄλλου ἐν τῷ κόσμῳ ἐκ τῆς «Αὐτοκρατορικῆς Ἐπιθεωρήσεως.»

Ἡ σύνταξις τῆς ἐφημερίδος ταύτης εἶνε τόσο μοναδικὴ ὅσον και ὁ σκοπὸς τὸν ὁποῖον ἐκπληροῖ. Τὸ Αὐτοκρατορικὸν γραφεῖον τῶν εἰδήσεων ὅπερ εἶνε σχεδὸν διαμέρισμα τοῦ Κράτους, ἐκδίδει αὐτὴν ἀντι 200000 φράκων ἐτησίως. Ὁ διευθυντὴς τοῦ γραφείου, ὅστις τυγχάνει ἐπίσημος Κυβερνητικὸς ὑπάλληλος βοηθεῖται ὑπὸ διαφόρων ὑποδιευθυντῶν, ἕκαστος τῶν ὁποίων ὑποβοηθεῖται και αὐτός ὑπὸ σώματος ἠσκημένων γραμματέων.

Ὅταν οἱ τελευταῖοι οὗτοι περατοῦσι τὸ ἔργον των, ἡ ἐφημερίς ἐγχειρίζεται εἰς ἀριθμὸν τινα διαπρεπῶν καλλιγράφων, ἔργων τῶν ὁποίων εἶνε νὰ δίδωσιν εἰς αὐτὴν τοὺς τελειότερους χαρακτῆρας.

Ἡ ἐργασία ἀρχεται πρὸ τῆς ἡοῦς, ὅτε

δηλ καταφθάνει τὸ κομίζον τὰς ἐξωτερικὰς ἐφημερίδας τραῖνον. Εἰσάγονται ἐν τῷ γραφεῖῳ και ταξινομοῦνται κατὰ χώρας και ἔθνη. Ἐκεῖ εὐρίσκει τις ἐγκρίτους και πάσης γλώσσης Εὐρωπαϊκὰς ἐφημερίδας, ἐπίσης δὲ διάφορα Αὐστριακὰ φύλλα δευτερευούσης ἀξίως ἀντιπροσωπεύοντα τὰς διαφόρους διαλέκτους τῆς Αὐτοκρατορίας. Ἀφοῦ τακτοποιηθῆ ὁ πλόριος σωρὸς τῶν ἐφημερίδων, οἱ γραμματεῖς ἐπιλαμβάνονται τοῦ ἔργου των. Ἐκάστη ἐφημερίς ἐξετάζεται μετὰ προσοχῆς, και ἐπὶ τῇ ἀπλῇ μνηξ τῆς Αὐστριακῆς Κυβερνήσεως και τῆς Αὐτοκρατορικῆς Οἰκογενείας φέρεται, γραμμῆ τις διὰ κυκνοῦ μολυβδοκονδύλλου ἐπὶ τοῦ ποιούντος τὴν μνηξν ἄρθρου, και τίθεται κατὰ μέρος ἡ ἐφημερίς. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον οἱ ἐντεταλμένοι τὴν ἀνάγνωσιν περατοῦσι τὸ ἔργον των, μεθ' ὃ αἱ σεσημασμένοι ἐφημερίδες ἀποστέλλονται εἰς τοὺς ὑποδιευθυντάς, αἵτινες ἀναγινώσκουσι τὰ ἄρθρα μετὰ προσοχῆς και ἐμβριθύνουσι εἰς αὐτὰ ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερο.

Εἶνε ἀνάγκη, βεβαίως, νὰ μεταφρασθῶσιν ὅλα τὰ ξένα ἄρθρα εἰς τὴν Γερμανικὴν, ἐπειδὴ εἰς τιαύτην γλώσσῃν γίνεται ἡ ἐπιθεωρήσις. Ἡ ἐργασία αὕτη ἀπαιτεῖ πολλὸν χρόνον, και δὲν δύναται νὰ ἀνασταλῆ, ἐπειδὴ αἱ ξένα κρίσεις ἀποτελοῦσι τὸ σπουδαιότερον μέρος ἐν τῇ ἐπιθεωρήσει.

Περατουμένης τέλος και τῆς ἐργασίας ταύτης ἐῖκειται και ἡ τελευταία ἐπιχειρήσις εἰς τὴν σύνταξιν τῆς παραδόξου ταύτης ἐφημερίδος. Ἡ νῦξ εἶνε προκεχωρηκυῖα, και ὅμως ἡ ἐφημερίς πρέπει νὰ ἦνε ἐτοιμὴ κατὰ τὰς 2 π. μ. Ἀνθρωποὶ τελειῶσι ἐν τῇ γραφικῇ ἐξησκημένοι ἀποτελειοῦσι τὸ ἔργον. Παραλαμβάνουσι τὰ σταχυολογηθέντα ἄρθρα και κάμνουσι τρία ἀντίγραφα — ἐν διὰ τὸν Αὐτοκράτορα, ἕτερον διὰ τὸν ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργόν, και τρίτον διὰ τὸν Μυστικισύμβουλον τοῦ Κράτους. Τέταρτον ἀντίγραφον οὐδέποτε γίνεται, και ἐπὶ τῶν τριῶν ἐκείνων οὐδὲν ἐν βλέμμα ἐπιτρέπουσι νὰ ρίψῃ

πᾶς ἄσχετος μετὰ τοῦ γραφείου. Τὸ διὰ τὸν Αὐτοκράτορα προωρισμένον ἀντίγραφον γίνεται ἐπὶ ὠραίου λινοῦ χάρτου και ἐπὶ κεφαλῆς τῆς πρώτης σελίδος ὑπάρχει τελείως ἐξεργασμένος ὁ τίτλος, «Journal-Revue Für Sie Majestraden Kaiser»

Συνήθως ἡ ἐφημερίς αὕτη περιλαμβάνει ἀπὸ 16 ἕως 20 σελίδας εἰς ὁμαλοὺς ὅμως καιροὺς, ὅτε αἱ ἐπικρίσεις σπανίζουσιν, αἱ σελίδες περιορίζονται εἰς τὰς 4 ἢ 5. Εἶναι τακτικὴ ἡ συνῆθεια τοῦ Αὐτοκράτορος νὰ ἀναγινώσκη τὴν «Ἐπιθεωρήσιν» εὐθὺς ὡς ἐγείρεται ἐκ τοῦ ὕπνου οὐδεὶς δὲ μονάρχης ἐν Εὐρώπῃ ἐγείρεται ἐνωρίτερον αὐτοῦ. — και ἐὰν ἄρθρον τι εἶνε ἐκτάκτου σπουδαιότητος, προσκαλεῖ τὸν Ὑπουργόν του εἰς διάσκεψιν ἐπὶ τούτου. Ἀναγινώσκει τὴν ἐφημερίδα ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους, και οὕτω μακθάνει καθ' ἑκάστην πᾶς θεωρεῖται αὐτός τε και ἡ Κυβέρνησις του ὑπὸ τῶν πεπολιτισμένων ἔθνων τῆς γῆς. Τὰ ἄρθρα δύνα ὄν νὰ ἦνε παλαιὰ, ἐπειδὴ κατὰ γενικὸν κανόνα γίνονται παλαιὰ ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ, δι' αὐτὸν ὅμως εἶνε νέα, και μείζονος ἄλλων τινῶν σπουδαιότητος.

Εὐνόητον ὅτι ποθεῖ τὴν ἀλήθειαν, ὅλην τὴν ἀλήθειαν και οὐδὲν ἄλλο ἐκτὸς τῆς ἀληθείας, ἀδιάφορον πόσον βάνασος και ἐχθρική ἐνδεχόμενον νὰ ἦνε. Αἱ ἐγγῶριοι ἐφημερίδες πολλὰκις δαιμεικὴς περιέσχον κατὰ τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ πρίγκηπος πρακτικῆς και ὁ ἀρχηγὸς τοῦ γραφείου μετὰ τρόμου ἀνεγίνωσκεν αὐτάς, πλὴν ἐπόμενος ταῖς διαταγαῖς τοῦ Αὐτοκράτορος και φοβούμενος μὴ ἐπισημῆσαι, ἐσημείου ταύτας ἐν τῇ ἐφημερίδι, και ὁ Αὐτοκράτωρ τὰς ἀνεγίνωσκε καρτερικῶς.

Ἀπεγνωσμένοι αὐτὸ τοῦτο προσπαθεῖαι κατεβλήθησαν πλέον ἢ ἀπαξ παρ' ἰδιωτῶν, ὅπως ἀποκτήσωσι φύλλον τι τῆς ἐπισήμου ταύτης ἐφημερίδος. Ἐστάθη ἀδύνατον.

(Ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ)

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΠΑΝΔΑΙΣΙΑ.

Γ' Τὰ ὑποθαλάσσια ἄνθη

Ἐν τοῖς ἐγκάτοις τῆς ὑδρογείου ἡ θαλάσσια εἶναι πλήρης ζωῆς. Ἀλλόκοτοι τὸ σχῆμα πλὴν χαριέντες θάμνοι, αἱ γοργονίαι, αἱ ἰαίδες, ἀναπτύσσουσι τὰ πλούσια ριπιδοειδῆ των φυλλώματα· τὸ κοράλλιον ἀναπετάνουσι τοὺς ἐρυθροχρόους του βραχίονας ὑπὸ τὰ κύματα.

Ἐγγὺς τῶν διαγελωσῶν ποικιλοχρόων πρασιῶν ἀρχονται τὰ λιθοφύτα, ἀνατείνοντα πολυπληθεῖς βραχίονας ὑπερύψω χιονώδεις κεχρωματισμένους χροιστῶ παρεμφερεῖ τῇ τῶν ῥοδακινεῶν και μηλεῶν.

Οἱ λειμώνες και τὰ δάση μας φαίνονται ἔρημα και κενὰ παραβαλλόμενα πρὸς τὰ τῆς θαλάσσης. Ἐκατομμύρια φυτῶν μαλακασάρκων και πηγματωδῶν παραδόξων σχημάτων και ζῶα ὅμοια πρὸς φυτὰ οἰκοῦσι τὰς ἀχανεῖς ταύτας ὑδατοσκεπεῖς π διαδάς.

Ἡ θαλασσία ἀνεμώνη ἐπιδεικνυσι τὸ ὠχρέυθρον ἢ τὸ πρὸς ἀστέρα ἐκ γρανίτου κνῆφ πεποικιλμένον προσόμοιον ἀνθος τῆς, και εἶτα, μόλις ἐξέλη τῷ κάλυκός τῆς ἀνεμώνη νέα, διαλύεται και ἐξερπνίζεται.

Μείζων ἔτι παρατηρεῖται ποικιλία ἐν τῇ ἀλκυονίδι ἀπαντώσῃ ὑπὸ πᾶσαν μορφὴν και πᾶσαν χροιάν· ἀναπτύσσεται αὕτη ἐν σχήματι ριπιδίου, αἰμασιᾶς θαμνουειδοῦς ἢ στρογγυλοῦται ἐν εἰδει κομψῆς καλάθου.

Ὅταν κύφητε ἀνοθεν ἀλιτενοὺς τινος ἐκτάσεως παρατηρεῖτε ὑπὸ τὸ ὕδωρ τὸν βυθὸν τοῦ τάπητος, πρασινίζοντα ἐκ τῶν ἀστριαῶν και τῶν ἀκτινωτῶν, τὰς πρὸς χιονοσφαιρίδια ὁμοιαζούσας φουγγίαις (fungies) τοὺς λαμπροχρόμους μεανδρίτας.

Ὑπεράνω τοῦ ὑποβρυχίου τούτου κόσμου, αἱ μεγαλοπρεπεῖς γοργονίαι και αἱ δεινῶδεις ἰαίδες, κυμαίνονται ὡς ἰτέαι ἢ ταλαντεύονται ὡς φοίνικες σχηματί-

ζουσαι μεγαλοπρεπή θόλον. Μεταξύ τῶν δένδρων ἡ πλυμαρία (plumaria) περιελίσσει σπειροειδῶς τὸ σῶμά της, ὅπερ θὰ ἐξελάβανέ τις ὡς ὄστλιγγας ἀμπέλου, συνενούσα τὰ διάφορα αὐτοῦ μέρη διὰ τῶν λεπτοφυῶν καὶ ἐλαφρῶν λαμπροχρόων κλωνίων της.

Α'. Εὐφυῖα τῶν ἀγρίων τῆς Ἀμερικῆς.

Οἱ ἐρυθροδερμοὶ ἄγριοι τῆς Βορ. Ἀμερικῆς ἐξετάζοντες τὰ ἴχνη τῶν ποδῶν ὑπολογίζουσι τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ἔλαβε χώραν κατασκήνωσίς τις, τὸν ἀριθμὸν τῶν περιηγητῶν καὶ τὴν ποσότητα τῶν ἵππων των.

Εἰς τῶν ἀγρίων τούτων παρετήρησεν ὅτι τὸ θήραμα, ὅπερ εἶχεν ἀφήσει ἐν τῇ καλύβῃ του εἶχε κλαπῆ ἔρριψε βλέμμα περὶ αὐτὸν καὶ ἀπῆλθεν ἐπὶ τὰ ἴχνη τοῦ κλέπτου.

Συναντήσας γυναϊκᾶς τινὰς τὰς ἠρώτησεν ἂν εἶδον κοντόν τινα γέρον ἀπὸ τὴν φυλὴν τῶν ἄσπρων, ὠπλισμένον διὰ κοντό τοῦ τοῦ φεκιόυ καὶ ἀκολουθούμενον ἀπὸ μικρόσκυλί μ. ἐκοντήνουρά.

Εἰς τὴν καταφατικὴν αὐτῶν ἀπάντησιν ὁ ἄγριος τὰς διεβεβαίωσεν ὅτι ὁ περιγραφεὶς ἄνθρωπος τῷ εἶχε κλέψει τὸ κοντήγι τοῦ τὸν ἠρώτησαν, πῶς περιέγραφε μετὰ τσαυτῆς ἀκριβεῖας ἄνθρωπον, ὃν δὲν εἶχεν ἰδεῖ.

Ἀπεκρίθη: «Ἐέρω πῶς ὁ κλέφτης εἶναι κοντός, διότι ἔβαλε λιθάριον γὰρ νὰ φτάσῃ εἰς τὸ μέρος ποῦ εἶχα κρεμασμένο τὸ κοντήγι μου.— Ἐέρω πῶς εἶναι γέρον, διότι ἐπῆράκονον τὰ τὰ πατήματα του καὶ εἶδα πῶς ἔκανε πολὺ μικραῖς δρασκελαῖς.— Ἐέρω πῶς εἶναι ἄσπρος, γιατί γυρίζει τὰ πόδια του πρὸς τὰ ὄξω ἐν ᾧ περιπατῆ.— Ἐέρω πῶς τὸ τοῦ φεκιόυ εἶναι κοντὸ ἀπὸ τὸ σημάδι ποῦ ἔκαμε τὸ στόμα τοῦ σωλῆνά του ἰστὴ φλούδα τοῦ δένδρου ποῦ ἦταν ἀκουμπισμένο.— Ἐέρω πῶς τὸ σκυ-

λί τοῦ εἶναι μικρὸ ἀπὸ τὰ πατήματα του, καὶ πῶς ἔχει κοντήνουρά ἀπὸ τὰ σημάδια ποῦ ἄφησε ὅταν τὴν ἐκούναι τὴν ὥρα ποῦ ὁ ἀφέντης του ἔκλιπτε τὸ κοντήγι μου!»

Β'. Αἰτία καὶ ἀποτέλεσμα.

Βυρφὸν, ὁ διάσημος φυσιολόγος, εἶχε προσκαλέσει ἡμέραν τινα εἰς γεῦμα ὄμιλον διακεκριμένων λογίων. Μετὰ τὸ πέρας τοῦ γεύματος πάντες οἱ δαιτυμόνες κατῆλθον εἰς τὸν κῆπον. Ἡ ἡμέρα ἦτο ἐκτάκτως θερμὴ. Ἐν τῷ μέσῳ τοῦ κῆπου ἔκειτο ἐπὶ τινος στηλοβάτου μεγάλη ὑαλίνη σφαιρα, τὴν ὁποίαν τυχαίως τις τῶν περιπατητῶν ἤγγισε διὰ τῆς χειρός. Πρὸς μεγίστην του ἔκπληξιν εἶδεν ὅτι ἡ σφαιρα ἦτο θερμότερα ἐν τῷ σκιερῷ αὐτῆς μέρει, παρὰ ἐν τῷ πρὸς τὸν ἥλιον ἐστραμμένῳ. Τῆς ἀνακαλύψεως ταύτης ἔσπευσε νὰ καταστήσῃ ἐνημέρους καὶ τοὺς ἑτέρους συνδέλφους του, οἵτινες εὐθὺς προσῆλθον ὅπως πεισθῶσι περὶ τοῦ πράγματος. Τίς ἡ αἰτία τούτου; Ζωηρὰ συζήτησις ἐπηκολούθησε, διαρκούσης τῆς ὁποίας πᾶς φυσικὸς νόμος ἐτέθη εἰς ἐνεργεῖαν. Ἐπὶ τέλος οἱ λόγοί μας συνεφώνησαν ἀποδώσαντες τὸ παράδοξον τοῦτο ἀποτέλεσμα εἰς τοὺς νόμους τῆς ἀντανάκλασεως κ.λ.π. Ὁ φιλοξενῶν ὅμως αὐτοὺς οὐδόλως ἐπίθειτο, διὸ, προσκαλέσας τὸν κηπουρὸν. «Εἰπέ μας, παρακαλῶ, τῷ εἶπε, διατί ἡ σφαιρα αὕτη εἶνε θερμότερα εἰς τὸ σκιερὸν αὐτῆς μέρος, παρὰ εἰς τὸ πρὸς τὸν ἥλιον ἐστραμμένον;»

«Διότι», ἀπήντησεν ὁ κηπουρὸς, «μόλις τώρα τὴν ἐγύρισα ἐκ φόβου μήπως σπάσῃ ἐκ τῆς μεγάλης θερμότητος»

«Ἀμα τῇ λήψει τοῦ παρόντος ἡ καὶ τοῦ ἐπομένου φύλλου παρακαλοῦμεν τοὺς ἐπιθυμοῦντας νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ πρὸς αὐτοὺς ἀποστολὴ τοῦ φύλλου νὰ πέμψωσιν ἡμῖν τὴν συνδρομὴν των.